

SKUPŠČINSKI DOLENSKI LIST

za občine
ČRNOMELJ,
KRŠKO,
METLIKA, NOVO
MESTO, RIBNICA
IN TREBNJE

Letnik XIX.

Novo mesto, 20. maja 1982

št. 12

VSEBINA

OBČINA KRŠKO

125. Statut občine Krško

OBČINA NOVO MESTO

126. Stavbišča za spremembo in dopolnjevanje planskih aktov v občini Novo mesto za obdobje od 1981 do 1985

127. Statutarni sklep o oblikovanju, nalogah in pristojnostih skupščine, zborov in ostalih organov skupščine komunalne skupnosti občine Novo mesto

128. Sklep o novih cenah za vodo in kanalizacijo

Občina Krško

125.

Skupščina občine Krško je na podlagi 185. člena ustave SR Slovenije na seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora dne 30. marca 1982 sprejela spremembe in dopolnitve statuta občine Krško tako, da se v prečiščenem besedilu glasi:

STATUT

OBČINE KRŠKO

kot skupni dogovor delovnih ljudi in občanov v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega povezovanja in združevanja v občini.

UVODNI DEL

I. TEMELJNA NAČELA

1.

V občini Krško kot temeljni samoupravni družbenopolitični skupnosti delovni ljudje in občani živijo, delajo in uresničujejo družbenoekonomske in družbenopolitične odnose, ki v skladu z načeli ustav SFRJ in SRS temeljijo na svobodnem združenem delu delovnih ljudi s produkcijskimi sredstvi v družbeni lastnini in na samoupravljanju vseh delovnih ljudi in občanov ter na zagotavljanju oblasti delavskega razreda.

Družbena lastnina proizvodnih sredstev je osnova svobodnega združenega dela in položaja delavcev in delovnih ljudi v proizvodnji in v celoti odnosov v družbeni reprodukciji kot tudi osnova z lastnim delom pridobljene osebne lastnine.

Podlaga za gospodarjenje z družbenimi sredstvi in za prilagajanje proizvoda družbenega dela je človekovo delo.

Svobodno menjavo dela uresničujejo delovni ljudje in občani neposredno v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih.

II.

Samoupravljanje, ki temelji na ustavno opredeljenem družbenoekonomskem in političnem sistemu, je za delovne ljudi in občane občine Krško neodtujljiva pravica in dolžnost.

Nihče ne sme delovnim ljudem in občanom krati svoboščin, pravic in dolžnosti, ki jih zagotavljajo ustava Socialistične federativne republike Jugoslavije, ustava Socialistične republike Slovenije in ta statut.

Delovni ljudje in občani uresničujejo in varujejo te svoboščine, pravice in dolžnosti neposredno, v Socialistični zvezi delovnega ljudstva, Zvezi sindikatov, Zvezi socialistične mladine in v Zvezi združenj borcev NOV ter družbenih organizacijah, društvih in združenjih, katerih idejna, vodilna in politična sila je Zveza komunistov. Tu se dogovarjajo za politično in akcijsko enotnost socialističnih sil v usmerjanju družbenega razvoja.

III.

Delovni ljudje in občani negujejo, razvijajo in poglobljajo vrednote narodnoosvobodilne borbe, ljudske revolucije in socialistične izgradnje ter s tem ustvarjajo idejnopolitične pogoje za vsestranski razvoj socialistične samoupravne družbe.

V skladu s tem so delovni ljudje in občani dolžni neposredno in v samoupravnih organih temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih in združenjih ter državnih organih s svojo dejavnostjo:

- krepiti materialno osnovo družbe in posameznikov s tem, da razvijajo proizvodne sile, večajo proizvodnost dela in nenehno razvijajo socialistične samoupravne odnose;
- uresničevati nagrajevanje po rezultatih dela in ustvarjati pogoje za odpravljanje razlik med umskim in fizičnim delom tako, da bo človekovo delo čedalje popolnejši izraz ustvarjalnosti in človekove osebnosti;
- razvijati in poglobljati vse oblike samoupravljanja ter graditi med ljudmi odnose, ki temeljijo na zavesti o skupnih interesih, na socialistični morali in na svobodni dejavnosti človeka;
- krepiti in razvijati bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije;
- prispevati k uresničevanju človekovih svoboščin in pravic, k humanizaciji družbenega okolja in človekove osebnosti, h krepitvi solidarnosti med ljudmi in k spoštovanju človekovega dostojanstva;
- razvijati vsestransko sodelovanje in zблиževanje z vsemi narodi v skladu z načeli neuvrščene politike naše države in naprednimi težnjami človeštva ter solidarnosti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

IV.

O uresničevanju ustavnih pravic in dolžnosti ter svojih skupnih interesov v občini odločajo delavci, delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja in v družbenopolitičnih organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v občinski skupščini in v drugih organih samoupravljanja.

Temeljna organizacija združenega dela je osnovna oblika združenega dela in sredstev, v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbeno-ekonomskega položaja.

Vsakemu delavcu je zajamčeno, da pri uresničevanju pravice dela z družbenimi sredstvi v organizaciji združenega dela, v kateri dela in v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev, skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o delu in poslovanju organizacije združenega dela. Prav tako odloča o zadevah in sredstvih v vseh odnosih družbene reprodukcije, ureja medsebojna razmerja pri delu ter odloča o celotnem ustvarjenem dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev.

Delavci v združenem delu tudi izven temeljne organizacije združenega dela, v okviru družbeno-političnih skupnosti preko delegatskega sistema odločajo in enakopravno uresničujejo svoje družbeno-ekonomske in druge samoupravne pravice in dolžnosti ter odločajo o zadovoljevanju splošnih, skupnih in osebnih potreb.

V krajevni skupnosti delovni ljudje in občani odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov in o solidarnem zadovoljevanju skupnih potreb na področju urejanja naselij, prebivanja, komunalnih dejavnosti, otroškega in

socialnega varstva, izobraževanja, kulture, telesne kulture, zaščite potrošnikov, varstva in izboljševanja človekovega okolja, ljudske obrambe in družbene samozaščite ter na drugih področjih življenja in dela. S samoupravnim sporazumevanjem in na drug način se povezujejo za uresničevanje teh in drugih interesov z organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi na območju krajevne skupnosti in izven nje.

V.

Za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb po storitvah na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, znanosti in umetnosti, telesne kulture, zdravstva, varstva družine ter socialnega skrbstva, varstva človekovega okolja, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva in na drugih področjih, ustanavljajo delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizaciji združenega dela, ki opravljajo to dejavnost, samoupravne interesne skupnosti. V samoupravnih interesnih skupnostih skupno, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko njihovega razvoja, združujejo sredstva za financiranje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve ali uresničujejo druge skupne interese, ki izvirajo iz narave odnosov na področjih, za katere so ustanovljene.

Delavci in drugi delovni ljudje, ki skupaj z delavci v organizacijah združenega dela, katere jim nudijo storitve, ustanovijo samoupravno interesno skupnost, urejajo z njimi na načelih enakopravnosti medsebojna razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi, z njenim statutom in pogodbo. Z ureditvijo razmerij, pravic, obveznosti in odgovornosti, mora biti delavcem in drugim delovnim ljudem, ki dajejo sredstva za uresničevanje ciljev samoupravne interesne skupnosti, zagotovljena pravica, da odločajo o teh sredstvih. Delavci v organizacijah združenega dela, ki nudijo storitve, imajo pravico do enakega družbeno-ekonomskega položaja kot delavci v drugih organizacijah združenega dela.

VI.

Delavci, delovni ljudje in občani, samoupravno povezani in organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, v družbeno-političnih organizacijah, društvi in združenjih in v krajevnih skupnostih, uresničujejo svoje pravice in dolžnosti tudi v občinski skupščini. Temeljno izhodišče za organiziranje in delovanje skupščinskega delegatskega sistema je zastopnost izvirnih interesov delavcev, delovnih ljudi in občanov.

VII.

Zveza komunistov v občini, kot del Zveze komunistov Slovenije in Jugoslavije je s svojim idejno-političnim in usmerjevalnim delom v pogojih socialistične demokracije in družbenega samoupravljanja glavni pobudnik in nosilec politične dejavnosti za varstvo in za nadaljni razvoj pridobitev socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih družbenih odnosov ter razvijanja socialistične samoupravne družbene zavesti.

V socialistični zvezi delovnega ljudstva delavci, delovni ljudje in občani, družbeno-politične in družbene organizacije, društva ter združenja in vse organizirane socialistične sile na čelu z zvezo komunistov, uresničujejo politično in akcijsko enotnost socialističnih sil pri usmerjanju družbenega razvoja na temeljih oblasti in samoupravljanja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi in občanov. V ta namen zlasti:

- obravnavajo družbena vprašanja in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja, usklajujejo mnenja, zavzemajo politična stališča glede reševanja teh vprašanj in predlagajo možne rešitve;
- določajo program politične aktivnosti, družbena merila za volitve delegacij in delegatov, zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za člane delegacij in za opravljanje drugih javnih in družbenih funkcij;
- obravnavajo splošna vprašanja kadrovske politike in vzgoje kadrov;
- spremljajo delo organov oblasti in samoupravljanja ter nosilcev javnih in družbenih funkcij ter izražajo svoja mnenja in ocene;

Socialistična zveza delovnega ljudstva je skupaj z družbeno-političnimi organizacijami in socialističnimi silami ter proizvodno in teritorialno organiziranimi delovnimi ljudmi in občani temelj in povezovalni dejavnik za izgradnjo družbeno-političnih odnosov in enakopravni sestavni del delegatskega skupščinskega sistema v občini.

Delavci, organizirani v sindikatu, se zavzemajo za tak družbeno-ekonomski položaj in za tako svojo vlogo v družbi in političnem sistemu, ki ustreza interesom in težnjam delavskega razreda. Zlasti pa za uresničevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov ter samoupravnih in drugih pravic in interesov delavcev, za samoupravno usklajevanje posamičnih in skupnih interesov s splošnimi interesi, za usposabljanje delavcev za opravljanje samoupravnih in drugih družbenih funkcij, za demokratično določanje kandidatov za člane delegacij, za najširšo udeležbo delavcev pri izvrševanju funkcij oblasti in pri opravljanju družbenih zadev, za zagotavljanje socialne varnosti ter za razvijanje in krepitev njihove solidarnosti. Pri uresničevanju teh ciljev daje sindikat pobudo za sprejemanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter sodeluje pri sporazumevanju in dogovarjanju.

Zveza socialistične mladine aktivno sodeluje v vseh tokovih družbeno-političnega življenja in dela ter revolucionarne socialistične vzgoje ter se skupaj z drugimi organizacijami, ki združujejo mlade, zavzema, da postanejo marksistični svetovni nazor, programski cilji in opredeljenost ter naloge ZKJ opredelilcev in osnova za družbeno aktivnost mlade generacije za nadaljni

razvoj samoupravnega socializma, ki temelji na idejah in političnih ciljih naše revolucije.

Zveza združenj borcev narodnoosvobodilne borbe se v okviru enotne fronte organiziranih socialističnih sil zavzema za večje in intenzivnejše angažiranje vseh borcev iz narodnoosvobodilne borbe in njihovih organizacij skupaj z mladimi generacijami v boju delavskega razreda in za nadaljnjo bogatenje pridobitev socialistične revolucije in socialistične samoupravne graditve. Hkrati vzpodbuja čim hitrejšo in čim boljše reševanje materialnih in drugih vprašanj borcev, kar je tudi pomembna dolžnost vseh družbenih in državnih organov in organizacij.

Občina je dolžna zagotavljati materialne in druge pogoje za uresničevanje z ustavo in statutom določenih funkcij socialistične zveze delovnega ljudstva kot frontne organizacije v občini.

VIII.

Splošna ljudska obramba je kot redna dejavnost in trajna funkcija samoupravne socialistične družbe nedotakljiva in neodtujljiva pravica, dolžnost in odgovornost delovnih ljudi in občanov ter vseh temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti in njihovih organov v občini v okviru enotnega sistema splošne ljudske obrambe SFRJ.

Učinkovitost splošnega ljudskega odpora se zagotavlja z vključevanjem vseh človeških in materialnih zmogljivosti in sredstev občine v oborožen boj in v vse druge oblike odpora zoper napadalca in zoper vsakogar, kdor bi ogrožal varnost, celovitost in neodvisnost dežele ali njeno samoupravno socialistično družbeno ureditev.

Družbena samozaščita je najširša oblika varstva neodvisnosti in nedotakljivosti ustavne ureditve, bratstva in enotnosti ter enakopravnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, samoupravnih pravic in drugih svoboščin delovnega človeka in občanov, varstva družbene lastnine in premoženja, zagotavljanja osebne in premoženjske varnosti delovnih ljudi in občanov ter zagotavljanja nadaljnjega družbenega razvoja.

Družbeno-politične organizacije v okviru SZDL kot fronte naprednih socialističnih sil z zvezo komunistov na čelu s svojim usmerjevalnim idejno-političnim delovanjem zagotavljajo uspešno in usklajeno delovanje vseh družbenih dejavnikov v sistemu splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter skrbijo za podružbljanje in nadaljnji razvoj obrambnih in varnostnih funkcij v občini.

Delovni ljudje in občani občine Krško neposredno in v samoupravnih organih, v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v občinski skupščini organizirajo in izvajajo priprave na splošni ljudski odpor ter organizirajo in izvajajo družbeno samozaščito. S tem zagotavljajo osnovne pogoje varovanja svobode, neodvisnosti in ozemeljske celovitosti ter suverenosti narodov in narodnosti Jugoslavije in za razvoj samoupravne socialistične skupnosti.

IX.

V družbenih svetih, ki so kot družbena telesa del delegatskega sistema, delovni ljudje in občani, združeni v samoupravnih organizacijah in skupnostih in drugih oblikah samoupravnega organiziranja zaradi uresničevanja z ustavo določenih pravic, obveznosti in odgovornosti, uresničujejo družbeno-politično usklajevanje pri oblikovanju in izvajanju politike in urejanju družbenih zadev in odnosov. S tem prispevajo k razvijanju sistema socialističnih samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov in političnega sistema socialistične samoupravne demokracije.

X.

Resnično vsestransko, pravočasno in popolno obveščanje delovnih ljudi in občanov o političnih in gospodarskih vprašanjih, o delovanju organov in organizacij in o drugih splošnih in skupnih vprašanjih, je pogoj samoupravnega odločanja, uveljavljanja nadzorstva ter ustvarjanja aktivnega javnega mnenja in je zato ena od temeljnih pravic delovnih ljudi in občanov.

V družbenem sistemu informiranja se vsi, ki sodelujejo v procesu obveščanja v delegatskem sistemu, samoupravno sporazumevajo o najustreznejših načinih informiranja delovnih ljudi in občanov ter pri tem uporabljajo naustreznejša sredstva informiranja.

XI.

Zaradi izmenjave mnenj in izkušenj pri razvijanju medsebojnih samoupravnih socialističnih družbenih odnosov ter zaradi pospeševanja usklajene gospodarske in družbenega razvoja se občina Krško povezuje z drugimi občani v regiji in v SR Sloveniji in z njimi skupno zagotavlja najugodnejše pogoje za zadovoljevanje potreb delovnih ljudi in občanov.

Občina Krško sodeluje tudi z drugimi občani v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji, pospešuje vse oblike medsebojnega sodelovanja in s tem prispeva k utrjevanju bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, skovanega v narodno-osvobodilni vojni in socialistični revoluciji.

V skladu s sprejeto zunanjo politiko Jugoslavije, ki temelji na načelih nevtrščnosti, aktivne miroljubne koeksistence, nevmešavanja v notranje zadeve in na prizadevanjih za svetovni mir, sodeluje občina z občani, mesti in organizacijami v tujini.

XII.

Ta temeljna načela statuta so podlaga za razlago njegovih določb. Iz temeljnih načel morajo izhajati vsi splošni akti, ki določajo politiko družbenega razvoja v občini.

PRVI DEL

II. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Občina Krško (v nadaljnem besedilu: občina) je samoupravna in temeljna družbeno-politična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini delavci, delovni ljudje in občani uresničujejo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, usklajujejo in uresničujejo svoje interese, zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcijo oblasti in opravljajo druge družbene zadeve.

2. člen

Vsi organi oblasti in samoupravljanja ter drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij zagotavljajo v okviru svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti uresničevanje interesov delavskega razreda in vseh delovnih ljudi v družbeno-ekonomskih in političnih odnosih socialističnega samoupravljanja, zlasti pa v delegatskem sistemu in tudi pogoje za uresničevanje pravic, obveznosti in odgovornosti delovnih ljudi in občanov v občini ter v samoupravnih in drugih organizacijah in skupnostih.

Organizacija, sestava in način dela kolektivnih organov oblasti in samoupravljanja se ureja tako, da se zagotavljajo kolektivno delo, odločanje in odgovornost ter enakopravnost članov teh organov pri uresničevanju njihovih pravic, dolžnosti in odgovornosti, določenih z ustavo, zakonom in tem statutom.

Vsak član kolektivnega organa je osebno odgovoren za svoje delo v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi za delo in odločitve tega organa.

Vsak član kolektivnega organa, ki je pooblaščen, da sodeluje pri delu drugih organov in teles, mora po načelih delegatskega sistema ravnati v skladu s pooblastili, smernicami in stališči tega organa.

Vsi organi oblasti in samoupravljanja in drugi nosilci samoupravnih javnih in drugih družbenih funkcij morajo izvrševati svoje pravice in dolžnosti tako, da je omogočeno uresničevanje družbenega nadzorstva nad njihovim delom.

3. člen

Občina Krško je pravna oseba.

Občino kot pravno osebo zastopa njen izvršni svet, v kolikor ni glede posameznih vprašanj zastopanja z zakonom ali tem statutom določeno drugače.

V premoženjsko-pravnih zadevah zastopa občino javni pravobranilec.

Sedež občine je v Krškem.

4. člen

Območje občine Krško določa zakon. Zakon določa tudi pogoje in postopek za spremembo meje ali za združitve v drugo občino.

5. člen

V občini Krško uresničujejo svoje pravice in dolžnosti delavci, delovni ljudje in občani, ki živijo ali delajo na območju občine.

6. člen

Občina Krško ima svoj grb in zastavo kot simbola družbeno-politične skupnosti.

Pomen, vsebina in oblika simbolov se določi s posebnim odlokom.

7. člen

Občina Krško praznuje 7. junija občinski praznik v spomin padlih prvih krških borcev, borcev NOV iz območja občine ter vrnitve internirancev, konfinirancev in izgnancev iz taborišč.

Krajevne skupnosti lahko določijo krajevne praznike v svojih statutih.

8. člen

Občina podeljuje zaslužnim delovnim ljudem in občanom, samoupravnim organizacijam in skupnostim, enotam in organizacijam narodno-osvobodilne vojne in oboroženih sil SFRJ, družbeno-političnim in drugim organizacijam in skupnostim občinska priznanja.

Vrste in stopnje priznanj ter pogoje za njihovo podeljevanje določijo občinska skupščina z odlokom.

III. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OBČINE

9. člen

Delovni ljudje in občani v občini opravljajo funkcijo oblasti in samoupravljanja ter uresničujejo vse druge skupne interese, razen tistih, ki jih v skladu z ustavo in s tem statutom uresničujejo v širših družbeno-političnih skupnostih.

V občini delovni ljudje in občani zlasti:

- ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo; spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj; določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesno-kulturne in druge skupne potrebe; urejajo medsebojne odnose, zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti; zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših

družbeno-političnih skupnosti; zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov; zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti; varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo; zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov, organizirajo in uresničujejo družbeno samozaveščito; urejajo in organizirajo splošno ljudsko obrambo, izvajajo in usklajujejo priprave za splošni ljudski odpor ter urejajo druga vprašanja s teh področij;

- skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora, za varstvo človekovega okolja; za urejanje in smotrno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi;
- z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;
- zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otroka in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov, skrbijo za zdravstveno varstvo ter socialno varnost delovnih ljudi;
- skrbijo za varstvo borcev narodno-osvobodilne vojne in žrtev fašističnega nasilja;
- načrtujejo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve, sprejemajo odločitve o urganistični dokumentaciji, zagotavljajo smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj, posebno skrb posevčajo stanovanjskim problemom občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči;
- razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturno-prosvetnih organizacij in društev, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij ter spomenikov ljudske revolucije;
- oblikujejo kadrovske politike in zagotavljajo njeno uresničevanje, usklajujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine;
- uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in širšimi družbeno-političnimi skupnostmi;
- sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

1. DRUŽBENO PLANIRANJE

10. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, organizirani in temeljni in drugih organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih, v krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, imajo pravico in dolžnost, da samostojno sprejemajo plane in programe za delo in razvoj svojih organizacij in skupnosti, s katerimi zagotavljajo skupno razvojno družbeno-ekonomsko politiko na podlagi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov.

Te plane in programe usklajujejo med seboj in z družbenimi plani družbenopolitičnih skupnosti ter na tej podlagi zagotavljajo usklajevanje odnosov v celotni družbeni reprodukciji ter usmerjanje celotnega materialnega in družbenega razvoja v skladu s skupnimi, na samoupravnih temeljih določenimi interesi in cilji.

11. člen

Vsebina družbenega planiranja v občini so skupni interesi in cilji gospodarskega in družbenega razvoja, ki izhajajo iz ocenjenih možnosti in pogojev in so izraženi v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih med delavci, organizacijami in združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

12. člen

Dohodek je temeljna kategorija planiranja, ekonomskih analiz in ocen uresničevanja planov samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenega plana občine.

Družbeni plan občine, plani samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti in plani drugih dejavnosti, ki s svobodno menjavo dela pridobivajo dohodek iz združenega dela materialne proizvodnje, morajo biti v skladu z dohodkom, ki ga planirajo organizacije združenega dela materialne proizvodnje.

13. člen

Srednjeročni družbeni plan je temeljni plan ekonomskega in družbenega razvoja občine in se sprejema za obdobje 5 let.

Planiranje srednjeročnega družbenega razvoja je obvezno za vse temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Občina ima tudi dolgoročni plan, ki se sprejema za 10 in več let.

Pripravljanje in sprejemanje dolgoročnih planov je obvezno za občino ter za samoupravne interesne skupnosti, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena. Z odlokom občinske skupščine se lahko obveznost dolgoročnega planiranja razširi tudi na druge nosilce planiranja.

S predpisom občinske skupščine o pripravi dolgoročnega plana se podrobneje določijo postopki za njegovo pripravljavanje in sprejemanje.

14. člen

Družbeni plan občine sprejme občinska skupščina na podlagi poprej sklenjenih sporazumov in dogovorov o temeljih plana.

Občinska skupščina sprejme na predlog izvršnega sveta odlok o pripravi družbenega plana občine.

Za pripravo družbenega plana občine skrbi izvršni svet, ki je odgovoren, da se pravočasno določi delovni program priprave družbenega plana in opravi vse kar je nujno za pripravo in pravočasno predložitev osnutka oziroma predloga družbenega plana.

15. člen

Plan samoupravne organizacije oziroma samoupravne skupnosti se sprejme na podlagi enega ali več poprej sklenjenih samoupravnih sporazumov o temeljih plana samoupravne organizacije oziroma skupnosti, plan občine pa na podlagi enega ali več poprej sklenjenih dogovorov o temeljih plana občine.

Organi upravljanja organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter organi občine morajo pravočasno organizirati in usmeriti pripravljane planskih aktov.

Strokovne službe samoupravnih organizacij in skupnosti in upravni organi občine so odgovorni za pravilnost in strokovno utemeljenost podatkov ter realnost ocen in predlogov.

16. člen

Dogovore o osnovah družbenega plana občine sklepajo v skladu z zakonom in tem statutom izvršni svet občinske skupščine ter samoupravne organizacije in skupnosti, kadar sprejemajo obveznosti in odgovornosti za izpolnjevanje ciljev in nalog družbenega plana občine.

Udeleženec dogovora o osnovah družbenega plana občine je tudi Občinski svet Zveze sindikatov Slovenije, kadar dogovor določa naloge, ki so pomembne za uresničevanje družbene vloge sindikata.

17. člen

Osnutek in predlog družbenega plana občine pripravlja izvršni svet na podlagi dogovora o temeljih družbenega plana občine in ju po postopku, ki je določen s poslovníkom skupščine ter v zakonu o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije predloži v sprejem občinski skupščini.

Izvršni svet mora, ko predloži osnutek družbenega plana, obvestiti občinsko skupščino o vprašanjih, ki so bistvenega pomena za določitev skupnih interesov in ciljev, ki jih je treba uresničiti v planskem obdobju, pa o njih do predložitve osnutka ni bilo doseženo soglasje dogovora s posameznimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

Če do roka, ki je bil določen za predložitev predloga družbenega plana občine, ni bil dosežen dogovor o vprašanjih iz prejšnjega odstavka, predlaga izvršni svet občinski skupščini, da sprejme ukrepe, za katere je pooblaščen z ustavo in zakonom.

18. člen

Organi upravljanja in njim ustrežni drugi organi samoupravnih organizacij in skupnosti, pristojni organi občine in družbeni pravobranilec samoupravljanja so v mejah svojih pravic in dolžnosti dolžni spremljati uresničevanje planov samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenega plana občine, kot tudi izpolnjevanje obveznosti, ki so jih samoupravne organizacije in skupnosti oziroma občina prevzele s samoupravnimi sporazumi in dogovori o temeljih teh planov.

Ti organi so dolžni in odgovorni v okviru svojih pravic in dolžnosti nastopati z ukrepi oziroma predlagati izvedbo ukrepov, potrebnih za uresničevanje oziroma izpolnjevanje planov ter obveznosti iz samoupravnih sporazumov in dogovorov.

Če organizacija združenega dela pri sprejemanju plana ali pri izvajanju ukrepov za njegovo uresničevanje ne spoštuje sprejetih obveznosti iz samoupravnih sporazumov in dogovorov o osnovah plana občine in s tem bistveno ogroža uresničitev določenih skupnih interesov in ciljev, trdnost gospodarstva ali enakopravnost delavcev pri pridobivanju dohodka, ukrepa občinska skupščina na predlog izvršnega sveta.

19. člen

V skladu z načelom sočasnega in kontinuiranega planiranja morajo vsi nosilci družbenega planiranja v občini v obdobju, v katerem se uresničuje srednjeročni plan, nenehno analizirati, kako se ta uresničuje, da bi v skladu s cilji in nalogami srednjeročnega plana določili konkretne naloge za prihodnje plansko leto ter sprejeli ustrezne smernice in ukrepe, s katerimi je treba nastopati v prihodnjem letnem obdobju.

Pristojni organi in službe samoupravnih organizacij in skupnosti so dolžni dati podatke izvršnemu svetu o izvrševanju srednjeročnega plana in nalog, ki izhajajo iz samoupravnih sporazumov in dogovorov.

20. člen

Izvršni svet je dolžan spremljati uresničevanje sprejetega družbenega plana in v rokih, ki jih določi občinska skupščina, poročati skupščini o uresničevanju družbenega plana s svojo oceno možnosti za razvoj v tekočem in naslednjem letu; predlagati dodatne ukrepe, ki so potrebni za uresničevanje družbenega plana občine. Na podlagi tega poročila in stališč, ki jih ob poročilu sprejme občinska skupščina, pripravi izvršni svet osnutek resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana in ga predloži občinski skupščini v novembru tekočega leta.

Na podlagi razprav v občinski skupščini in samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih organizacijah, pripravi izvršni svet

predlog resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine v prihodnjem letu s predlogi spremljajočih aktov in potrebnih ukrepov.

Občinska skupščina sprejme resolucijo najpozneje do konca tekočega leta.

Organ samoupravne organizacije in skupnosti, ki je odgovoren za pripravo plana oziroma izvršni svet predlaga občinski skupščini spremembe in dopolnitve plana, če ugotovi, da družbenega plana ne bo mogoče uresničiti.

Plan samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbeni plan občine se spremeni po postopku, ki je določen s statutom in zakonom o družbenem planiranju.

21. člen

Organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti določijo v svojih statutih postopke za sprejemanje srednjeročnih planov razvoja, samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljih planov, pristojnosti, naloge in odgovornosti organov in služb za pripravo planov in planskih dokumentov smiselno določbam tega statuta.

2. TEMELJI GOSPODARSKEGA IN DRUŽBENEGA RAZVOJA V OBČINI

22. člen

Občina spremlja, usmerja in usklajuje razvoj gospodarskih, družbenih in drugih dejavnosti, spremlja in analizira poslovanje organizacij združenega dela, jih vzpodbuja in podpira pri ukrepih za povečanje proizvodnje in produktivnosti dela, pri uvajanju sodobne tehnologije in boljše organizacije dela ter ekonomičnosti poslovanja.

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela so dolžni na podlagi sprejetih sporazumov in dogovorov o temeljih planov skrbeti za hitrejši razvoj gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti v občini tudi z združevanjem dela in sredstev.

23. člen

Občina vzpodbuja vse oblike združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije organizacij združenega dela, sodelovanja pri urejanju medsebojnih razmerij ter usklajevanja proizvodnje in drugih dejavnosti v samoupravno dogovorjeni družbeni delitvi dela, vzpostavljanja razmerij med organizacijami združenega dela materialne proizvodnje in organizacijami združenega dela, ki opravljajo druge družbene dejavnosti, vzpodbuja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje ter ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti, v katerih delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v procesu celotnega družbenega dela združujejo sredstva, uresničujejo socialno varnost in druge skupne interese in cilje.

24. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini organizirajo sodelovanje organizacij združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitvami na drobno s potrošniki, organizacijami v krajevnih skupnosti ter v drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah potrošnikov.

25. člen

Delavci, delovni ljudje in občani vzpodbujajo razvoj storitvenih dejavnosti, sodelujejo pri oblikovanju politike in načrtovanju razvoja drobnega gospodarstva in tistih storitvenih dejavnosti v občini, ki zagotavljajo pogoje za normalno življenje in delo.

Delovni človek, ki samostojno opravlja dejavnost z osebnim delom s sredstvi, ki so lastnina občanov, lahko na samoupravni podlagi združi svoje delo in delovna sredstva z delom drugih v okviru pogodbene organizacije združenega dela.

26. člen

Kmetje in drugi delovni ljudje, ki samostojno z osebnim delom opravljajo dejavnost z delovnimi sredstvi, ki so lastnina občanov, imajo na podlagi svojega dela v načelu enak družbenoekonomski položaj in v osnovi enake pravice in obveznosti kot delavci v organizacijah združenega dela.

27. člen

Kmetje in drugi delovni ljudje, ki opravljajo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi, ki so lastnina občanov in združujejo svoje delo in delovna sredstva v zadruge ali druge oblike združevanja ali se neposredno ali po zadrugah v proizvodnji ali prometu povezujejo v organizacijo združenega dela imajo enak družbenoekonomski položaj in enake pravice, obveznosti in odgovornosti kot delavci v organizacijah združenega dela, odvisno od stopnje združenosti dela in sredstev ter od svojega prispevka k ustvarjanju in večanju dohodka.

28. člen

Zaradi usmerjanja in vodenja kmetijske zemljiške politike v občini se kmetijske organizacije združenega dela po svojih delavcih in kmetje združujejo v kmetijsko zemljiško skupnost.

Z namenom, da se v občini zagotovi skladnejši razvoj celotnega gospodarstva, da se zagotovi boljša preskrba tržišča s kmetijskimi pridelki, lahko organizacije združenega dela s področja kmetijstva, gozdarstva, prehranske industrije, prehranske trgovine, občinska skupščina, krajevne skupnosti ter druge organizacije združenega dela in samoupravne interesne skupnosti, zainteresirane za razvoj kmetijstva v občini, ustanovijo ustrezno skupnost za pospeševanje kmetijstva.

29. člen

Delavci, delovni ljudje in občani neposredno ter po svojih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter občinski skupščini in njenih organih zagotavljajo pogoje za opravljanje tistih gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti, ki so nujno potrebne za njihovo življenje in delo.

30. člen

Z odlokom občinske skupščine se lahko določi, da so določene dejavnosti ali zadeve organizacij združenega dela, ki opravljajo družbene dejavnosti posebnega družbenega pomena in uredi način uresničevanja posebnega družbenega interesa in v skladu z njim način uresničevanja samoupravnih pravic delavcev.

Če zahteva poseben družbeni interes, se lahko v skladu z zakonom z odlokom občinske skupščine uredi način uresničevanja tega interesa tudi v poslovanju organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, kadar je to poslovanje nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ali za delo drugih organizacij na določenem območju.

Posebni družbeni interes in način njegovega uresničevanja uveljavljajo delovni ljudje s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih ali s predpisi oziroma ukrepi občinske skupščine.

31. člen

Delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva in drugih družbenih dejavnosti, pridobivajo dohodek s svobodno menjavo svojega dela z delom delovnih ljudi, katerih potrebe in interesi na teh področjih zadovoljujejo. Svobodno menjavo svojega dela uresničujejo delavci teh organizacij združenega dela neposredno s delovnimi ljudmi, katerih potrebe in interese zadovoljujejo, ali po njihovih organizacijah združenega dela in v samoupravnih interesnih skupnostih oziroma v okviru samoupravnih interesnih skupnosti.

Delavci organizacij združenega dela družbenih dejavnosti dosegajo s svobodno menjavo dela enak družbenoekonomski položaj, kot ga imajo delavci organizacij združenega dela drugih dejavnosti.

Po načelih svobodne menjave dela pridobivajo dohodek tudi delavci organizacij združenega dela v drugih dejavnostih, v katerih delovanje tržnih zakonitosti ni edina podlaga za usklajevanje dela, potreb in vrednotenje rezultatov dela.

32. člen

Na področju komunalne dejavnosti, energetike, vodnega gospodarstva, prometa in zvez in drugih dejavnosti materialne proizvodnje, katerih trajno upravljanje je nujno, da bi se zadovoljevale potrebe določenih uporabnikov in nujen pogoj za njihovo delo in v katerih delovanje tržnih zakonitosti ne more biti edini razlog za usklajevanje dela in potreb oziroma vrednotenje rezultatov dela, se lahko organizacije združenega dela ter uporabniki njihovih proizvodov in storitev združujejo v samoupravne interesne skupnosti.

V teh samoupravnih interesnih skupnostih se delovni ljudje kot uporabniki proizvodov in storitev združujejo z delavci, ki opravljajo te dejavnosti in zadovoljujejo v njih svoje osebne in skupne potrebe, združujejo sredstva in določajo namen njihove uporabe, opredeljujejo pogoje in način opravljanja teh dejavnosti, sprejemajo in uresničujejo program dela in razvoja, vplivajo na oblikovanje cen in sodelujejo pri določanju politike cen, uresničujejo druge skupne interese ter medsebojno urejajo druga razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti.

33. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva za ta namen ter urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Svoje interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene uresničujejo delavci, delovni ljudje in občani v občini samostojno na zborih stanovalcev in v hišnih svetih ter na zborih stanovalcev v krajevnih skupnostih in v samoupravni interesni skupnosti.

Delavci, delovni ljudje in občani s samoupravnim sporazumom določijo, katere osebne in skupne potrebe in interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji uresničujejo po načelu vzajemnosti in solidarnosti v občinski ter katere v širši samoupravni interesni skupnosti oziroma zvezi teh skupnosti.

34. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini načrtujejo in zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve, zagotavljajo smotno izkoriščanje stavbnega zemljišča ter povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri gradnji stanovanj.

Delavci, delovni ljudje in občani posvečajo posebno skrb stanovanjskim potrebam delovnih ljudi in občanov, ki so po ustavi in zakonu deležni posebne družbene pomoči.

35. člen

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb po storitvah družbenih dejavnosti na področju vzgoje in izobraževanja, razisko-

valne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva ter drugih družbenih dejavnosti, delavci, delovni ljudje in občani neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter v drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, po načelu vzajemnosti in solidarnosti ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih delovni ljudje uresničujejo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju družbenih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja, obseg pravic in način njihovega uresničevanja, združujejo sredstva za opravljanje teh dejavnosti, opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese pri opravljanju teh dejavnosti.

Delovni ljudje kot neposredni koristniki storitev družbenih dejavnosti in delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, s samoupravnim sporazumom določijo, katere skupne potrebe in interese uresničujejo v občinski in katere v širši samoupravnih interesnih skupnostih oziroma v zvezah in skupnostih teh skupnosti.

36. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za uresničevanje enotnega vzgojno-izobraževalnega sistema in v ta namen oblikujejo skupno politiko na področju vzgoje in izobraževanja, zlasti osnovnega izobraževanja v samoupravni interesni izobraževalni skupnosti v skladu z zakonom.

V ta namen združujejo sredstva in delo za opravljanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter vzajemno in solidarno izenačujejo materialne možnosti za vzgojo in izobraževanje.

Skrbijo za stalno rast izobrazbene ravni delavcev in delovnih ljudi ter splošno, družbenopolitično in kulturno izobraževanje zlasti mladih delavcev in občanov ter uresničujejo druge skupne interese na področju vzgoje in izobraževanja.

37. člen

Delavci, delovni ljudje in občani skrbijo za razvoj raziskovalne dejavnosti in v ta namen določajo raziskovalno politiko, usmerjajo razvoj posameznih raziskovalnih panog in raziskav, zlasti za prakso, skrbijo za vzgojo raziskovalnih kadrov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo skupne interese v okviru samoupravne interesne raziskovalne skupnosti, kolikor se ne uresničujejo v širši družbenopolitični skupnosti.

38. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za organizirano in samoupravno zagotavljanje vsestranskih možnosti za kulturno življenje, za oblikovanje politike razvoja kulturnih dejavnosti, za razvijanje in zadovoljevanje kulturnih potreb ter za pospeševanje vseh oblik kulturnih dejavnosti ter opravljajo še druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju kulture v samoupravni interesni kulturni skupnosti.

39. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini uresničujejo pravico do zdravstvenega varstva, združujejo delo in sredstva za zagotavljanje zdravstvenega varstva z delovnimi ljudmi in občani občine v okviru regije, določajo in usklajujejo vrste in obseg pravic iz zdravstvenega zavarovanja, politiko razvoja in pospeševanje zdravstvene dejavnosti ter teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju zdravstvenega varstva v samoupravni interesni zdravstveni skupnosti.

Posebno skrb posvečajo preventivnemu zdravstvenemu varstvu, preprečevanju obolenj in invalidnosti ter zagotavljanju za življenje in delo primernih pogojev.

Občina zagotavlja plačilo za storitve zdravstvenega varstva občanov, ki po veljavnih predpisih niso zdravstveno zavarovani in sami niso sposobni kriti teh stroškov.

40. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo na področju socialne politike za zaposlovanje, socialno skrbstvo, otroško varstvo, invalidsko varstvo in stanovanjske zadeve v okviru samoupravne interesne skupnosti za posamezno socialno področje v skladu z zakonom, katerega politiko se usklajuje v okviru samoupravne interesne skupnosti socialnega varstva.

V ta namen skrbijo za razvoj socialnega skrbstva, za organizirano nudenje raznih oblik družbene pomoči delovnim ljudem in občanom, ki so te skrbi potrebni, za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov, sprejemajo program razvoja socialnih zavodov in jih ustanavljajo ter skrbijo za njihov razvoj in delovanje, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju socialnega skrbstva.

41. člen

Za uresničevanje ciljev družbenega varstva otrok delavci, delovni ljudje in občani po načelu vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo ugodne pogoje za ustanovitev in življenje družine, za uresničevanje materinstva, telesni in duševni razvoj ter vzgojo in socialno varnost vseh otrok ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju družbenega varstva otrok.

42. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj telesno-kulturne dejavnosti ter za zdrav telesni razvoj delovnega človeka in občana, oblikujejo politiko razvoja telesne kulture in rekreacije, pospešujejo telesno

kulturno dejavnost v vzgojno-varstvenih zavodih, šolah, organizacijah združenega dela ter ustanavljanje množičnih telesno-kulturnih organizacij in vključevanje delovnih ljudi in občanov v njihovo dejavnost, vzdrževanje telesno vzgojnih objektov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju telesne kulture.

43. člen

Delavci, delovni ljudje in občani se združujejo na podlagi svojih interesov v družbene organizacije in društva v skladu z zakonom.

3. VARSTVO BORCEV NOV

44. člen

Delovni ljudje in občani v občini posvečajo posebno družbeno skrb udeležencem narodnoosvobodilne vojne, vojaškim invalidom, članom družin padlih borcev NOV, borcev za severno mejo v letih 1918-1919, skrbijo za varstvo žrtev fašističnega nasilja, civilnih žrtev vojne in vojnega materiala ter družinskih članov, katerih hranilec je v obvezni vojaški službi.

V skladu z zakoni in predpisi občine, družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi delovni ljudje in občani zagotavljajo potrebna sredstva za posebno družbeno skrb osebam iz prvega odstavka tega člena, za katere se ugotovi, da jim je trega gmotno pomagati.

Delovni ljudje in občani zagotavljajo v dogovoru s pristojnimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi tudi druge oblike varstva in sicer:

- zagotavljajo zdravstveno varstvo udeležencem narodnoosvobodilne vojne in njihovim družinskim članom, ki niso zavarovani po drugih predpisih;
- prispevajo k stroškom zdravljenja v naravnih zdraviliščih in objektih za rekreacijo;
- skrbijo za rehabilitacijo invalidov in zaposlovanje udeležencev narodnoosvobodilne vojne;
- zagotavljajo reševanje nerešenih stanovanjskih vprašanj udeležencev narodnoosvobodilne vojne.

4. SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

45. člen

Delovni ljudje in občani se v občini organizirajo in pripravljajo za obrambo pred agresijo, za preprečevanje in odpravljanje izrednih razmer in drugih nevarnosti za državo, za reševanje ob naravnih in drugih hudih nesrečah in v ta namen organizirajo teritorialno obrambo, milico, narodno zaščito in civilno zaščito, usmerjajo obrambne priprave in družbeno samozaščitno delovanje vseh delovnih ljudi in občanov, samoupravnih organizacij in skupnosti in državnih organov na svojem območju ter določajo svoje obrambne in varnostne načrte v skladu z zakonom ter z obrambnimi in varnostnimi načrti širših družbenopolitičnih skupnosti.

V primeru izrednih razmer ali drugih nevarnosti za državo sprejme občinska skupščina ukrepe za njihovo odpravljanje ob naravnih in drugih hudih nesrečah sprejme ukrepe za zaščito in reševanje ljudi in materialnih dobrin, v vojni pa organizira in vodi splošni ljudski odpor.

46. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini v skladu z zakonom oblikujejo in uresničujejo politiko splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite kot svojo pravico in dolžnost v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, vojaških enotah in zavodih, civilni zaščiti in narodni zaščiti; po delegacijah in delegatih pa v zborih občinske skupščine.

47. člen

Pravice in dolžnosti občine na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite izvršujejo v mejah svoje pristojnosti: občinska skupščina in njen svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, izvršni svet, upravni organ za ljudsko obrambo, upravni organ za notranje zadeve in drugi upravni organi, štab za teritorialno obrambo in štab za civilno zaščito.

48. člen

Zaradi doslednega uresničevanja politike, ciljev in nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter enotnosti, pravočasnosti in učinkovitosti delovanja celotnega obrambno samozaščitnega sistema v občini deluje komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Vlogo, naloge in sestav komiteja določa zakon.

Občinski štab za teritorialno obrambo, občinski štab za civilno zaščito, organi občinske skupščine, krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti so odgovorne občinskemu komiteju za splošno ljudsko obrambo in in družbeno samozaščito občine za izvrševanje nalog s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in mu morajo dajati podatke, obvestila in poročila, ki jih potrebuje za svoje delo.

49. člen

V skladu z zakonom občina zagotavlja, da delavci, delovni ljudje in občani ustvarjajo pogoje za varnost prometa, organizirajo in izvajajo proračunsko preventivno dejavnost in s svojo aktivnostjo preprečujejo prometne nezgode in druge nevarnosti.

Za uveljavljanje družbene samozaščite na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu v občini skrbi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Sestavo, naloge in način dela sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu določi v skladu z zakonom občinska skupščina z odlokom.

50. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini imajo pravico in dolžnost, da na temelju družbene samozaščite varujejo pred požarom družbeno premoženje in premoženje občanov.

V samoupravni interesni skupnosti za varstvo pred požarom uresničujejo delavci, delovni ljudje in občani svoje in družbene potrebe po varstvu pred požarom in drugimi naravnimi nesrečami ter pospešujejo razvoj družbene samozaščite na tem področju.

5. UREJANJE PROSTORA IN VARSTVO ČLOVEKOVEGA OKOLJA

51. člen

Delovni ljudje in občani v občini določajo program in politiko urbanizacije, prostorskega urejanja, smotrne izrabe zemljišč in jo urejajo s programi, projekti in drugimi izvedbenimi akti. Posebno pozornost posvečajo razvoju stanovanjske graditve ter razvoju tistih gospodarskih in družbenih dejavnosti, ki so opredeljene z družbenim planom občine.

Delavci, delovni ljudje in občani upravljajo in razpolagajo s stavbnim zemljiščem v družbeni lastnini v občinski samoupravni stavbno-zemljiški skupnosti oziroma krajevni skupnosti.

52. člen

Delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti imajo pravico in dolžnost zagotavljati pogoje za ohranitev in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja z namenom, da zagotovijo pogoje za delo, stanovanje, počitek, kulturo in rekreacijo, kakor tudi preprečujejo zdravju škodljive posledice, ki nastajajo v proizvodnji, porabi in prometu. Občinska skupščina določa z družbenim planom in drugimi urbanističnimi dokumenti politiko urbanizacije, prostorsko urejanje in varstva človekovega okolja.

Območja, v katerih so zdravstvene, vzgojno izobraževalne, vzgojne in socialno-varstvene organizacije, občinska skupščina lahko določi kot posebno zavarovana pred hrupom in onesnaževanjem ter v ta namen sprejme ustrezne predpise in zagotavlja njihovo izvajanje.

53. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini neposredno ali skupaj z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti, v katerih združujejo sredstva, zagotavljajo pogoje za varstvo človekovega okolja ter usklajujejo in uresničujejo druge skupne potrebe in interese pri sprejemanju in izvajanju ukrepov za varstvo in izboljšanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

Delavci, delovni ljudje in občani morajo zagotoviti, da se zemljišča, gozdove, vode, vodotoke in druga naravna bogastva ter druge dobrine v splošni rabi, nepremičnine in druge stvari posebnega kulturnega in zgodovinskega pomena uporabljajo pod pogoji in na način, kot to določa zakon.

Za smotno izkoriščanje kmetijskih zemljišč in zagotavljanje drugih splošnih interesov na teh zemljiščih se v skladu z zakonom ustanovi kmetijska zemljiška skupnosti.

6. KADROVSKA POLITIKA IN ZAPOSLOVANJE

54. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, v družbenopolitičnih organizacijah in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so nosilci kadrovske politike v občini.

55. člen

Za doseg ciljev družbeno dogovorjene kadrovske politike se udeleženci družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov s področja kadrovske politike in štipendiranja zavzemajo:

- za načrtovanje vseh družbenih potreb po kadrih kot sestavnega dela razvojnih programov;
- za ustvarjanje pogojev za razvoj kadrov, izobraževanje in nenehno izpopolnjevanje znanj in sposobnosti ter za zaposlovanje;
- za zagotavljanje enotnega in organiziranega delovanja na področju uresničevanja in spremljanja kadrovske politike, opredeljene v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih.

56. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitičnih organizacijah, posebno v socialistični zvezi delovnega ljudstva in sindikatih, oblikujejo, usmerjajo in spremljajo uresničevanje kadrovske politike, predvsem pa usklajujejo stališča in kriterije za kandidiranje delovnih ljudi za odgovorne delovne naloge v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter za nosilce družbenih funkcij.

57. člen

Delavci, delovni ljudje in občani oblikujejo in izvajajo politiko zaposlovanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in

skupnostih, v samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje ter v občinski skupščini. Politiko zaposlovanja oblikujejo z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi ter z družbenimi plani.

Pri oblikovanju in izvajanju politike zaposlovanja delavci, delovni ljudje in občani posvečajo posebno skrb zaposlovanju žena, mladine in oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo.

58. člen

Delavci v združenem delu in delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi, ki so lastnina občanov oziroma delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo druge osebe, se združujejo v samoupravno interesno skupnost za zaposlovanje.

Skupnost za zaposlovanje je samoupravna interesna skupnost delavcev, v kateri si delavci po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo stalno strokovno pomoč, potrebo za uresničevanje pravic do dela, oziroma za zagotavljanje in varovanje zaposlitev ter zavarovanje za primer brezposelnosti v skladu z zakonom in splošnimi akti skupnosti.

7. SREDSTVA ZA SKUPNE IN SPLOŠNE DRUŽBENE POTREBE V OBČINI

59. člen

Delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani, ki na področjih družbenih dejavnosti po načelih vzajemnosti in solidarnosti uresničujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese ter delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na teh področjih, organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, uresničujejo svobodno menjavo dela, združujejo delo in sredstva ter s samoupravnim sporazumevanjem in z drugimi oblikami družbenega samoupravljanja na podlagi ustave in zakona odločajo o vsebini, obsegu in načinu opravljanja teh dejavnosti ter o obsegu in načinu združevanja sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb zagotavljajo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela, v kateri delajo in iz svojih osebnih dohodkov, drugi delovni ljudje pa iz svojega dohodka in drugih prihodkov.

Predlogi za določanje obveznosti iz prejšnjega odstavka tega člena se dajejo praviloma istočasno in enkrat na leto v razpravo in sprejem delavcem v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela. Za obravnavo predlogov in za odločitev mora biti delavcem praviloma na voljo najmanj 30 dni.

60. člen

Za zadovoljitev splošnih družbenih potreb plačujejo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela in iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih prihodkov ter premoženja davke, take in druge davščine.

61. člen

Zaradi izenačevanja pogojev gospodarjenja in skladnega razvoja občine usklajujejo delovni ljudje in občani v občini samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih obveznosti temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in 'občanov' in v ta namen sestavljajo bilanco sredstev, iz katere so razvidne obveznosti do vseh oblik skupne in splošne porabe ter to bilanco usklajujejo z bilanco sredstev širših družbenopolitičnih skupnosti.

62. člen

V okviru z zakonom določenega sistema, virov in vrst davkov, taks in drugih davščin delovni ljudje in občani v občini samostojno določajo višino davkov, taks in drugih davščin ter z njimi samostojno razpolagajo.

Delovni ljudje in občani v občini usklajujejo višino davkov, taks in drugih davščin z delovnimi ljudmi in občani drugih občin.

63. člen

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih si v proračunu občine zagotavljajo sredstva za zadovoljevanje določenih splošnih družbenih potreb in za naloge, ki jih je občina prenesla na krajevne skupnosti.

Z družbenim dogovorom se določi, za katere splošne družbene potrebe in po kakšnih kriterijih se delovnim ljudem in občanom v krajevni skupnosti zagotavlja sredstva v proračunu občine.

64. člen

Občinska skupščina s proračunom občine vsako leto posebej določi obseg, višino in namen sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini.

Razpored sredstev za posamezne namene mora biti usklajen s predvidenimi potrebami in višino sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb.

Predlog proračuna določi izvršni svet in je hkrati odgovoren za izvrševanje proračuna občine.

65. člen

Občinska skupščina lahko za zadovoljevanje splošnih potreb v občini razpiše javno posojilo. Javno posojilo se razpiše z odlokom, ki določa namen posojila, njegovo višino in druge posojilne pogoje.

Vpisniki javnega posojila so lahko organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani.

66. člen

Organi in organizacije, ki so jim sredstva za delo zagotovljena iz občinskega proračuna, so dolžni občini predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, obsegu in vsebini nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev.

8. DRUŽBENO VARSTVO SAMOUPRAVNIH PRAVIC IN DRUŽBENE LASTNINE

67. člen

Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine uresničujejo v občini:

- občinska skupščina in njeje odgovorni organi,
 - temeljno sodišče,
 - samoupravna sodišča,
 - temeljno javno tožilstvo,
 - družbeni pravobranilec samoupravljanja,
 - javni pravobranilec
 - organ za vodenje postopka o prekrških
 - postaja milice
- Oblike in način uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine določajo ustava, zakon in ustrezni splošni akti.

68. člen

Občinska skupščina spremlja in obravnava delo organov, ki uresničujejo družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine, sprejema ukrepe in zagotavlja pogoje za čim uspešnejše delo teh organov.

69. člen

Občinska skupščina nastopa pri uresničevanju družbenega varstva z začasnimi ukrepi, če nastanejo v organizaciji združenega dela bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi, ali če organizacija združenega dela ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

Občinska skupščina lahko nastopi zoper organizacijo združenega dela z naslednjimi začasnimi ukrepi družbenega varstva:

- odstavi poslovodni organ,
- razpusti delavski svet,
- razpusti izvršilni organ,
- odstavi posamezne delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,
- začasno omeji uresničevanje določenih samoupravnih pravic delavcev,
- imenuje začasni organ v organizaciji združenega dela,
- odredi še druge z zakonom določene ukrepe.

70. člen

Začasne ukrepe družbenega varstva sprejme občinska skupščina tudi proti organu upravljanja, izvršilnemu organu in poslovodnemu organu v delovni skupnosti organizacije združenega dela, banki, zavarovalni skupnosti, zadrugi, samoupravni interesni skupnosti in drugi samoupravni organizaciji in skupnosti, če zakon ne določa drugače.

71. člen

O začasnih ukrepih odloča občinska skupščina na predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja ali izvršnega sveta.

72. člen

Občinska skupščina lahko v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepov, drugih aktov in dejanj, s katerimi bi bile kršene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev takšnih aktov ali dejanj, mora začeti postopek pred pristojnim sodiščem.

73. člen

Temeljno sodišče, kot organ oblasti opravlja sodno funkcijo rednega sodišča v mejah svoje pristojnosti, določene z ustavo in zakonom.

Temeljno sodišče, kot organ državne oblasti spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij in daje občinski skupščini ter državnim organom in samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno sodišče ima pravico in dolžnost obveščati občinsko skupščino o uporabi zakonov in o svojem delu.

74. člen

Samoupravna sodišča, kot samostojni družbeni organi rešujejo spore iz družbeno-ekonomskih in drugih samoupravnih odnosov, ki so določeni z ustavo in zakonom, kot tudi spore, ki jim jih poverijo delovni ljudje v organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih iz njihovih medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejajo ali ki izvirajo iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo, če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo redna sodišča.

Občani lahko sporazumno poverijo reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo, poravnalnemu svetu, razsodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

Samoupravna sodišča se ustanovljajo s splošnim aktom ali s sporazumom

strank v skladu z ustavo in zakonom, za določene vrste sporov pa z zakonom. Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določi v skladu z zakonom pristojnost, sestavo in organizacijo sodišča ter postopek pred tem sodiščem.

Samoupravna sodišča se ustanovljajo kot sodišča združenega dela, arbitraže, razsodišča, poravnalni sveti in kot druga samoupravna sodišča.

75. člen

Sodišče združenega dela spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije in daje organizacijam združenega dela, drugim organizacijam in skupnostim, državnim organom ter skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti in občinski skupščini predloge za uresničevanje samoupravnega položaja samoupravnih organizacij in skupnosti, za uresničevanje samoupravnih pravic delovnih ljudi ter druge predloge za zagotavljanje ustavnosti in zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

76. člen

Temeljno javno tožilstvo je samostojen državni organ, ki preganja storilce kaznivih dejanj in drugih z zakonom določenih dejanj, ki so kazniva, uporablja z zakonom določene ukrepe za varstvo interesov družbene skupnosti, vlaga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter opravlja druge z zakonom določene zadeve.

Temeljno javno tožilstvo opravlja svoje naloge na podlagi ustave in zakona ter v skladu s politiko občine, ki je izražena v splošnih aktih občinske skupščine.

Temeljno javno tožilstvo spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij ter daje občinski skupščini, družbenim in drugim organom ter samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da obvešča občinsko skupščino v okviru svojega delovnega področja o uporabi zakonov in splošnih aktov ter o svojem delu.

77. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ družbene skupnosti ukrepa in vlaga pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti, da se uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine v občini.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred občinsko skupščino, ustavnim sodiščem ali sodišči postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine kot tudi postopek, da se razveljavijo ali odpravijo sklepi in drugi akti, s katerimi se kršijo samoupravne pravice oziroma je prizadeta družbena lastnina.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delavcev organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij, državnih organov in občanov.

Državni organi in organi samoupravnih organizacij in skupnosti so dolžni dati družbenemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki so pomembne za opravljanje njegove funkcije.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja ima pravico in dolžnost, da obvešča občinsko skupščino o pojavih, ki so pomembni za družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine v občini in daje poročilo o svojem delu.

78. člen

Javni pravobranilec zastopa občino, njene organe, organizacije in sklade, ki so pravne osebe ter krajevne skupnosti pred sodišči in drugimi organi glede njihovih premoženjskih pravic in koristi ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, določene z zakonom.

Javni pravobranilec spremlja in proučuje družbene odnose, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije ter daje organom in organizacijam iz prejšnjega odstavka in družbenopolitičnim organizacijam predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Javni pravobranilec je za svoje delo odgovoren občinski skupščini, kateri je dolžan poročati o svojem delu ter jo obveščati o pojavih, ki imajo poseben pomen za pravno varnost družbenega premoženja.

79. člen

Organ za vodenje postopka o prekrških ob pogojih ter na način, ki ga določa zakon, izreka kazni in varnostne ukrepe zoper storilce kršitev, ki so z zakonom ali drugimi predpisi določene kot kršitve javnega reda in miru.

Organ za vodenje postopka o prekrških je samostojni organ občinske skupščine, kateri je na njeno zahtevo dolžan poročati o svojem delu in problematiki.

Sredstva in druge pogoje za delo organa za vodenje postopka o prekrških zagotavlja občinska skupščina, ki določa tudi njegovo organizacijo.

80. člen

Postaja milice v občini v sistemu družbene samozaščite opravlja določene zadeve s področja varstva z ustavo določenega reda; varuje življenje in skrbi za varnost ljudi in premoženja; preprečuje in odkriva kazniva dejanja ter kršitve in preprečuje in ureja promet na javnih cestah; zagotavlja organom, organiza-

cijam in skupnostim z javnimi pooblastili izvršitev nalog, ki spadajo v njihovo pristojnost; samoupravnim organizacijam in skupnostim nudi potrebno pomoč pri uresničevanju družbene samozaščite ter jih seznanja z vsebino, metodami in oblikami sovražnega delovanja ter družbeno negativnimi in škodljivimi pojavi; pomaga odpravljati posledice naravnih in drugih hudih nesreč; sodeluje z organi splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v občini ter v samoupravnih organizacijah in skupnostih; sodeluje s pristojnimi upravnimi organi v zadevah, ki spadajo v delovno področje postaje; predlaga uvedbo postopka o prekršku in opravlja druge zadeve, ki jih določajo zakoni in drugi predpisi.

Pri izvajanju svojih nalog se opira na iniciativo in pomoč delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih in drugih organizacij.

O svojem delu in problematiki na področju njenega delovanja najmanj enkrat letno poroča občinski skupščini.

81. člen

Sredstva in druge pogoje za delo organov iz prvega odstavka 67. člena tega statuta zagotavlja občina samostojno ali po dogovoru z občinami, za območje katerih so ti organi ustanovljeni, v višini in na način, ki ga občine sporazumno določijo.

Sporazumno z drugimi občinami oziroma samostojno določijo občina tudi način uresničevanja drugih pravic in obveznosti, ki jih ima po zakonu do organov iz prejšnjega odstavka.

82. člen

Občina v skladu z zakonom zagotavlja pravno pomoč občanom.

9. NADZORSTVO NAD ZAKONITOSTJO

83. člen

Občinska skupščina in pristojni upravni organi opravljajo nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti na območju občine, če ni z zakonom določeno, da ga opravlja organ druge družbenopolitične skupnosti.

Z nadzorstvom nad zakonitostjo dela po prvem odstavku tega člena je mišljeno tudi nadzorstvo glede usklajenosti samoupravnih splošnih aktov z ustavo in zakoni kot tudi drugimi samoupravnimi splošnimi akti, s katerimi morajo biti v skladu.

Občinska skupščina in pristojni upravni organi skrbijo tudi za izvajanje zakona o splošnem upravnem postopku in drugih predpisov o upravnem postopku, zlasti pa da delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, druge pravne osebe in druge stranke v postopku lahko hitro, učinkovito in s čim manjšimi stroški uresničujejo svoje pravice in pravne koristi ter izvršujejo obveznosti v upravnem postopku.

Pristojni upravni organi nadzorujejo tudi, ali upravni in drugi državni organi ter samoupravne organizacije in skupnosti, ki odločajo o upravnih stvareh, dajejo delovnim ljudem in občanom ter drugim udeležencem in strankam v postopku pravno pomoč pri izvrševanju njihovih obveznosti v upravnem postopku.

Pri nadzorstvu nad zakonitostjo dela ima organ iz prvega odstavka tega člena pravice in dolžnosti, ki jih določa zakon.

84. člen

Občinska skupščina ima pravico in dolžnost z odločbo deloma ali v celoti zadržati izvršitev vsakega samoupravnega splošnega akta organizacije združenega dela, ki je v nasprotju z zakonom oziroma samoupravnim splošnim aktom, s katerim mora biti v skladu.

Občinska skupščina z odločbo v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepa, drugega akta ali dejanja organizacije združenega dela, s katerim se kršijo samoupravne pravice delavcev ali je prizadeta družbena lastnina.

85. člen

Če občinska skupščina zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa organizacije združenega dela, za katerega meni, da ni v skladu z ustavo oziroma z zakonom, začne v osmih dneh po izdaji odločbe, s katero ga je zadržala, pred ustavnim sodiščem postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti zadržanega akta.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev akta iz prejšnjega odstavka, za katerega meni, da ni v skladu z drugim samoupravnim splošnim aktom, s katerim bi moral biti v skladu, mora začeti v osmih dneh od izdaje odločbe, s katero ga je zadržal pred sodiščem združenega dela postopek za oceno skladnosti.

Če občinska skupščina v roku iz tega člena ne začne postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti pred ustavnim sodiščem oziroma postopka za oceno skladnosti pred sodiščem združenega dela, neha veljati odločba, s katero je zadržala izvršitev in se sme zadržani samoupravni splošni akt uporabljati.

86. člen

Organizacija združenega dela je dolžna občinski skupščini na njeno zahtevo posredovati obvestila in podatke, ki so ji potrebni pri opravljanju nadzorstva nad zakonitostjo dela.

87. člen

Določbe 83. in 86. člena tega statuta o nadzorstvu nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela se uporabljajo tudi za druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini, če zakon ne določa drugače.

IV. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA V OBČINI

88. člen

Delovni ljudje in občani uresničujejo oblast in opravljajo druge družbene zadeve z odločanjem na zborih, z referendumom in drugimi oblikami osebnega izjavljanja v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih po delegatih v organih upravljanja ter organizacij in skupnosti, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, po delegacijah in delegatih v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti kot tudi z usmerjanjem in nadzorom dela organov, odgovornih skupščinam.

89. člen

Delovni ljudje in občani se organizirajo na samoupravni podlagi v organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti in druge oblike združevanja dela in sredstev ter določajo, katere skupne interese, pravice in dolžnosti v njih uresničujejo.

1. SAMOUPRAVLJANJE V ZDRUŽENEM DELU

90. člen

Delavci, samoupravno organizirani v organizacijah združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ali drugih oblikah združevanja dela in sredstev, upravljajo družbene zadeve, usklajujejo skupne interese ter na način, določen v samoupravnih sporazumih in statutih odločajo:

- na zborih delovnih ljudi z referendumom in drugimi oblikami osebnega izjavljanja, ki jih določa zakon, samoupravni sporazum in statut;
- po delegacijah in delegatih v organih upravljanja v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter v drugih oblikah združevanja dela in sredstev;
- po delegatih v občinski skupščini in v skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti ter v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena;
- po delegatih, ki jih delegirajo v samoupravne organe krajevne skupnosti;
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem;
- prek drugih oblik v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom;

91. člen

V organizaciji združenega dela, ki na podlagi zakona ali odloka občinske skupščine opravlja dejavnost ali zadeve posebnega družbenega pomena, sodelujejo pri odločanju o zadevah, za katere določa zakon in samoupravni splošni akt organizacije združenega dela, delegati uporabnikov, ustanovitelja, organov občine, krajevne skupnosti in drugih zainteresiranih organizacij in skupnosti.

2. SAMOUPRAVLJANJE V SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTIH

92. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, samoupravno organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, sodelujejo pri upravljanju družbenih zadev, odločajo o vprašanih skupnega pomena ter uresničujejo samoupravne pravice:

- v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti;
- sodelujejo o zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih določa ta statut;
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem.

93. člen

Samoupravno interesno skupnost upravlja skupščina. Skupščino sestavljajo delegati, ki jih volijo in odpokličejo delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

Skupščino samoupravne interesne skupnosti, ki jo ustanovijo delovni ljudje ter njihove organizacije in skupnosti za zadovoljevanje svojih potreb in interesov in delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti na teh področjih, za katero je skupnost ustanovljena, sestavljajo:

- zbor uporabnikov, ki ga sestavljajo delegati delavcev v združenem delu ter delegati delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih;
- zbor izvajalcev, ki ga sestavljajo delegati delavcev organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti na področju, za katero je ustanovljena interesna skupnost.

Samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti določa sestavo skupščine in način delegiranja delegatov v skupščino skupnosti.

94. člen

Delavci v združenem delu in delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih delegirajo delegate v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti iz svojih izvoljenih delegacij.

Samoupravni splošni akti temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti določajo v skladu z zakonom način oblikovanja delegacij za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti; razmerja delegacij

do organov upravljanja temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter druga vprašanja, pomembna za delo delegacij in njihovo povezovanje z delavci ter delovnimi ljudmi in občani, ki so jih izvolili.

95. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti občine na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva odločajo enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti, kadar občinska skupščina odloča o vprašanih s teh področij, ki jih določa ta statut.

96. člen

Če skupščina samoupravne interesne skupnosti iz 95. člena tega statuta ne odloči o vprašanih, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, občinska skupščina samostojno sprejme odločitve o začasni ureditvi teh vprašanj.

3. SAMOUPRAVLJANJE V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

97. člen

Delovni ljudje in občani posameznega naselja, več naselij ali sosesk ali dela mesta, ki živijo ali delajo na določenem območju, imajo pravico in dolžnost, da se samoupravno organizirajo v krajevno skupnost ter v njej z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi neposredno zadovoljujejo svoje osebnostne in splošne potrebe in interese.

Organizirani v krajevni skupnosti se s samoupravnim sporazumevanjem in na druge načine povezujejo s temeljnimi organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, drugimi krajevnimi skupnostmi ter drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, ki so zainteresirane za sodelovanje in so dolžne sodelovati pri zadovoljevanju določenih skupnih interesov, potreb in opravljanju nalog.

V krajevni skupnosti se povezujejo tudi delavci, delovni ljudje in občani, združeni v družbenopolitičnih organizacijah, družbenih organizacijah in društvi, v katerih uresničujejo posamične in skupne interese ter sodelujejo pri upravljanju družbenih zadev in odločanju o vprašanih skupnega pomena v občini in širših družbenopolitičnih skupnostih.

98. člen

Delavci, delovni ljudje in občani zadovoljujejo in uresničujejo svoje skupne potrebe in interese:

- z referendumom, na zborih delovnih ljudi in občanov, v javni razpravi, v skupnosti potrošnikov oziroma uporabnikov določenih dobrin in storitev, na zborih stanovalcev in hišnih svetih ter v drugih organiziranih oblikah;
- v organih upravljanja krajevne skupnosti in na drug način, določen s statutom krajevne skupnosti;
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem;
- v krajevnih in terenskih oziroma vaških organizacijah socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbenopolitičnih organizacijah in društvi;
- po delegatih v občinski skupščini in skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti, v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena.

99. člen

Skupne potrebe, interese in naloge na posameznih področjih skupnega življenja in dela opredeljujejo delavci, delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti s statutom te skupnosti v skladu z ustavo, zakoni in tem statutom.

100. člen

Delavci, delovni ljudje in občani ustanovijo krajevno skupnost na določenem območju, kjer so pogoji za zagotavljanje možnosti neposrednega samoupravnega uresničevanja skupnih interesov delovnih ljudi in občanov.

Delavci, delovni ljudje in občani posameznega naselja, več naselij ali sosesk ali delov mesta ustanovijo krajevno skupnost, razdružijo večje krajevne skupnosti v dve ali več novih krajevnih skupnosti ali del krajevne skupnosti priključijo k drugi krajevni skupnosti na podlagi razprave, sprejetih stališč in dogovora v organizaciji socialistične zveze delovnega ljudstva.

101. člen

Pobudo za ustanovitev, razdružitev krajevne skupnosti, izdvojitve dela krajevne skupnosti ali za priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti lahko dajo:

- zbor delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti;
- skupščina krajevne skupnosti;
- krajevne organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Pobudo za razdružitev krajevne skupnosti, izdvojitve dela krajevne skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti drugi krajevni skupnosti dajo delovni ljudje in občani z območja vsake krajevne skupnosti, ki se želi razdružiti, izdvojiti ali združiti. O pobudi za priključitev k drugi krajevni skupnosti se morajo opredeliti delovni ljudje in občani tiste krajevne skupnosti, h kateri se namerava priključiti del območja druge krajevne skupnosti.

Organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva morajo o pobudi za ustanovitev, združitve ali razdružitev krajevne skupnosti, izdvojitve krajevne

skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti izvesti na teh območjih javno razpravo.

102. člen

O ustanovitvi, združitvi ali razdružitvi krajevne skupnosti, izdvojitvi dela krajevne skupnosti ali priključitvi dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti, odločajo delovni ljudje in občani z referendumom.

Po odločitvi o ustanovitvi novih krajevnih skupnosti, sprejeti na referendumu, sprejme skupščina krajevne skupnosti, ki se z ustanovitvijo novih krajevnih skupnosti odpravlja, statutarni sklep, s katerim določi način oblikovanja in postopek za izvolitev v skupščine novih krajevnih skupnosti in njihove izvršilne organe.

Sredstva, pravice in obveznosti odpravljene krajevne skupnosti se razporedijo med novo ustanovljene krajevne skupnosti na način in po postopku, ki ga sporazumno določijo skupščine krajevnih skupnosti, ki so nastale iz odpravljene krajevne skupnosti. Ta rok ne sme biti daljši od 6 mesecev.

Odpravljene krajevne skupnosti prenehajo, ko se na njihovem območju konstituirajo nove.

Steje se, da je krajevna skupnost konstituirana, ko ima sprejet statut in izvoljene organe, ki jih določa statut.

Pristojni upravni organ občinske skupščine s svojim aktom ugotovi, da je krajevna skupnost konstituirana.

103. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba.

V premoženjsko-pravnih zadevah zastopa krajevno skupnost javni pravnobranilec.

104. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut.

Osnutek statuta pripravi svet krajevne skupnosti in ga predloži skupščini krajevne skupnosti. Organizacije socialistične zveze delovnega ljudstva o njem organizirajo in vodijo javno razpravo.

Na podlagi pripomb in predlogov, danih v javni razpravi, pripravi svet krajevne skupnosti predlog statuta.

Statut sprejme skupščina krajevne skupnosti. Statut krajevne skupnosti je sprejet, če je zanj glasovalo najmanj dve tretjini delegatov skupščine krajevne skupnosti.

105. člen

Krajevna skupnost razpolaga s svojimi sredstvi samostojno in jih razporeja s finančnim načrtom v skladu s svojim delovnim programom in s spreje timi družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi.

Občina zagotavlja sredstva iz občinskega proračuna in iz drugih virov za delovanje samoupravne organizacije in delegatskega sistema v krajevnih skupnostih, lahko pa tudi za financiranje drugih nalog, na podlagi meril, ki jih dogovorijo izvršni svet skupščine in krajevne skupnosti.

Vzdrževanje objektov ali uresničevanje določenih skupnih potreb in interesov delovnih ljudi in občanov, ki je v pristojnosti občine, lahko občina te prepusti krajevni skupnosti s posebno pogodbo, s katero določi tudi način financiranja teh zadev.

Za zadovoljevanje in uresničevanje določenih skupnih potreb in interesov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, se lahko združujejo sredstva tudi na ravni občine na podlagi dogovorjenih in sprejetih programov razvoja in delovanja vseh ali več krajevnih skupnosti v občini.

106. člen

V krajevni skupnosti se občani in delovni ljudje organizirajo, pripravijo in usposablajo za opravljanje nalog družbene samozaščite, za oborožen boj in za druge oblike odpora, za samopomoč, zaščito in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah ter ob naravnih in drugih hudih nesrečah, za preskrbo oboroženih sil in prebivalstva, za varstvo človekovega okolja ter opravljanje drugih nalog, ki so določene z zakonom, statutom in drugimi samoupravnimi splošnimi akti ter z obrambnim in varnostnim načrtom krajevne skupnosti in občine.

107. člen

Pravice in dolžnosti krajevne skupnosti na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite izvršujejo v mejah svoje pristojnosti:

- skupščina krajevne skupnosti;
- komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito krajevne skupnosti;
- svet krajevne skupnosti.

V vaseh, oziroma naseljih, soseskah in ulicah opravljajo naloge s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite tudi vaški oziroma ulični odbori socialistične zveze delovnega ljudstva.

4. DRUŽBENO DOGOVARJANJE IN SAMOUPRAVNO SPORAZUMEVANJE

108. člen

Z družbenimi dogovori delavci in drugi delovni ljudje zagotavljajo in usklajujejo samoupravno urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

Družbene dogovore sklenejo občinska skupščina oziroma po njenem pooblastilu izvršni svet in zainteresirane organizacije združenega dela,

zbornice in druga splošna združenja, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, sindikati in druge družbenopolitične in družbene organizacije.

109. člen

Družbeni dogovor sklenejo v imenu udeležencev njihovi pooblašteni organi.

Udeleženci družbenega dogovora sporazumno določijo postopek za sklenitev družbenega dogovora.

Če se z družbenim dogovorom zagotavlja in usklajuje samoupravno urejanje odnosov, o katerih se delavci po zakonu osebno izjavljajo, ga sme pooblaščen organ organizacije združenega dela skleniti, če se je pred tem večina delavcev v vsaki temeljni organizaciji v sestavi organizacije združenega dela, ki sklepa družbeni dogovor, izjavila, da se z njim strinja.

110. člen

S samoupravnimi sporazumi se urejajo in usklajujejo družbenoekonomski in drugi samoupravni odnosi ter interesi v družbeni reprodukciji in v drugih oblikah uresničevanja družbenoekonomskega položaja delavcev in drugih delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Samoupravni sporazumi sklenejo med seboj delavci v temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti, organizacije združenega dela, banke in druge finančne organizacije, skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti, gospodarska zbornica in druga splošna združenja samoupravnih organizacij in skupnosti ter sindikata.

111. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma so lahko poleg sindikata tudi druge družbenopolitične organizacije, kadar se določajo odnosi, ki so pomembni za uresničevanje njihovih ciljev in nalog, določenih v njihovem statutu.

112. člen

Občina, njeni organi in organizacije so lahko udeleženci samoupravnega sporazuma, kadar združujejo sredstva, s katerimi razpolagajo po načelu enakopravnosti med seboj ali s temeljnimi organizacijami ali drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

113. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma so lahko tudi delovni ljudje, ki opravljajo obrtno ali drugo dejavnost, oziroma delovni človek, ki samostojno opravlja poklicno dejavnost, če združuje svoje delo in sredstva z delom delavcev in sredstvi družbene reprodukcije v temeljni organizaciji oziroma če združuje svoje delo in sredstva v druge oblike združenega dela in sredstev.

114. člen

Če občinska skupščina predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije dolžne izvesti postopek za samoupravno sporazumevanje, lahko da predlog za sklenitev samoupravnega sporazuma vsaka samoupravna organizacija in skupnost, na katero se ta obveznost nanaša.

Če v predpisanem roku nobena od samoupravnih organizacij ali skupnosti ne da predloga za sklenitev samoupravnega sporazuma, ga lahko da sindikat ali izvršni svet.

115. člen

Iršni svet in pristojni organi so dolžni spremljati izvrševanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, katerih udeleženec je skupščina oziroma izvršni svet in o tem poročati skupščini.

Upravni organ občine, ki vodi evidenco samoupravnih splošnih aktov organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini, je dolžan voditi tudi evidenco družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, kjer je udeleženec organ občine.

5. DRUŽBENI SISTEM INFORMIRANJA

116. člen

Pri uresničevanju oblasti in opravljanju drugih družbenih zadev imajo delovni ljudje in občani pravico in dolžnost biti redno, popolno, pravočasno in objektivno informirani.

Občina gradi in razvija tak družbeni sistem informiranja, s katerim zagotavlja neposredno pridobivanje in razpolaganje z informacijami in podatki, pomembnimi za uresničevanje pravic in izpopolnjevanje dolžnosti delovnih ljudi in občanov ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Sistem informiranja zagotavlja usklajeno vsebino in metode evidentiranja, zbiranja in obdelave ter izkazovanje podatkov in informacij, pomembnih za samoupravno odločanje delovnih ljudi in občanov v občini.

117. člen

Za zagotovitev ustreznega obveščanja delovnih ljudi in občanov so odgovorni vsi samoupravni in drugi organi v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, občinska skupščina in njeni organi ter druge organizacije. Pri tem morajo dajati prednost primerjalnim informacijam v procesu odločanja, na podlagi katerih se delovni ljudje in občani lahko pravočasno samoupravno odločajo in zavzemajo stališča.

V ta namen se v občini zagotavlja redno izdajanje občinskega glasila ter glasil temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, s katerimi se skupaj z drugimi oblikami informiranja povezujejo v sistem družbenega informiranja v občini in naprej v širši družbeno-politični skupnosti.

6. SKUPŠČINSKI SISTEM V OBČINI

118. člen

Delovni ljudje in občani zaradi neposrednega uresničevanja pravic, dolžnosti in odgovornosti ter zaradi njihove organizirane udeležbe pri opravljanju funkcij družbeno-političnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture ter zdravstva in socialnega varstva, ki enakopravno odločajo s pristojnimi zbori družbeno-političnih skupnosti, oblikujejo v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbeno-političnih organizacijah svoje delegacije.

119. člen

Delegacije oblikujejo:

- 1) delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, ki opravljajo dela skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela;
- 2) delovni ljudje, ki delajo v kmetijstvu, obrtnih in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja;
- 3) delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbeno-političnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ na način, določen z ustavo in zakonom;
- 4) delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

Pri oblikovanju delegacij v organizacijah združenega dela na področju izobraževanja sodelujejo učenci srednjih šol pod pogoji in na način, ki jih določa zakon.

Delegacije oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, katere sedež je izven območja občine Krško. V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti z majhnim številom delovnih ljudi, opravljajo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje.

V družbeno-političnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacij njihova izvoljena telesa, določena z njihovimi statuti oziroma drugimi sklepi.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov družbeno-političnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi vojaške osebe in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, lahko v skladu z zakonom oblikujejo skupno delegacijo.

120. člen

Če se med mandatnim obdobjem občinske skupščine ustanovi na območju občine nova temeljna samoupravna organizacija ali skupnost, se vključi njena delegacija v opravljanje funkcij občinske skupščine v skladu z zakonom in odlokom občinske skupščine.

121. člen

Člane delegacije volijo delovni ljudje in občani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih izmed sebe neposredno s tajnim glasovanjem.

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti določajo v svojih statutih v skladu z zakonom število članov in sestavo svoje delegacije.

Delegate v družbeno-politični zbor občinske skupščine volijo delovni ljudje in občani neposredno in tajno na podlagi liste kandidatov, ki jo je določila občinska konferenca SZDL.

122. člen

Postopek za izvolitev delegacij, postopek v zvezi z glasovanjem o izvolitvi delegatov v družbeno-politični zbor občinske skupščine ter postopek za odpoklic vodijo volilne komisije in volilni odbori ter drugi organi po določbah zakona.

Občinsko volilno komisijo imenuje občinska skupščina.

123. člen

Delegate v zbor združenega dela delegirajo delegacije in konference delegacij, v katere se združujejo delegacije temeljnih in drugih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi v združenem delu v procesu reprodukcije oziroma z interesi v občini.

V zbor krajevnih skupnosti delegirajo delegate delegacije krajevnih skupnosti.

Število delegatov, ki jih delegirajo delegacije in konference delegacij iz prvega in drugega odstavka tega člena, se določi z odlokom občinske skupščine tako, da je zagotovljena ustrezna in enakomerna zastopnost posameznih področij združenega dela oziroma posameznih območij.

124. člen

Konference delegacij oblikujejo s sporazumi temeljne samoupravne organizacije in skupnosti v skladu s tem statutom in odlokom občinske skupščine.

S sporazumom iz prvega odstavka tega člena se uredijo način in postopek oblikovanja konference, način delegiranja delegatov v konferenco, pravice in dolžnosti konference ter razmerja med konferenco in delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, način pošiljanja delegatov v zbor združenega dela, način sprejemanja stališč in smernic, sedež konference in druga vprašanja, pomembna za delo konference.

Kriterije in merila za oblikovanje konference delegacij določi občinska skupščina z odlokom, s katerim določi tudi rok za oblikovanje konference delegacij ter oblikuje konference delegacij, če v določenem roku niso oblikovane s sporazumi.

125. člen

Občinska skupščina predstavlja konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije.

Občinska skupščina s poslovnikom določi način delegiranja delegatov v zbor skupščine SR Slovenije, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi občinske skupščine ter delegacijami samoupravnih organizacij in skupnosti.

Če ima občina v zboru združenega dela skupščine SR Slovenije skupnega delegata z drugimi občinami, se vprašanja iz prejšnjega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

126. člen

Vsaka delegacija ali konferenca delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti delegira iz svojega sestava glede na vprašanja, ki se obravnavajo v občinski skupščini, svoje delegate tako, da bodo najbolj zastopali interese njene organizacije oziroma skupnosti in interese celotne družbe.

Delegacija oziroma konferenca delegacij lahko določi delegata za posamezno sejo zbora ali za določeno zadevo, ki je na dnevnem redu zbora občinske skupščine.

127. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih odloča skupščina, ravnajo delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in temeljnimi stališči delegacij oziroma družbeno-političnih organizacij, ki so jih delegirale, kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi, vendar so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

128. člen

Delegat je dolžan o delu občinske skupščine in skupščin drugih družbeno-političnih skupnosti in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbeno-politične organizacije, ki so ga delegirale in jim je odgovoren za svoje delo.

129. člen

Vsak delegat ima pravico dajati zboru, katerega član je, predloge odlokov in drugih aktov in sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja zbora ob upoštevanju pravic in dolžnosti delegacij.

130. člen

Delegat ima na zasedanjih zbora pravico predlagati zboru, katerega član je, obravnavo vprašanja, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov in drugih predpisov ali na delo upravnih organov.

Prav tako ima pravico zahtevati od izvršnega sveta ali od funkcionarja ustreznega upravnega organa odgovor na vprašanja, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti.

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od upravnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v skupščini.

131. člen

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi splošnimi samoupravnimi akti podrobneje določijo pravice, dolžnosti in odgovornosti delegacij in delegatov, razmerje med delegati, delegacijami in konferencami delegacij ter pristojnimi samoupravnimi in strokovnimi organi in družbeno-političnimi organizacijami, način in obliko medsebojnega obveščanja in druga pomembna vprašanja za delo delegacij in delegatov.

Samoupravne organizacije in skupnosti so dolžne v skladu s prejšnjim odstavkom zagotoviti delegacijam in delegatom vse potrebne pogoje za njihovo delo ter jim nuditi potrebno pomoč.

132. člen

Organizacija socialistične zveze delovnega ljudstva oziroma organizacija sindikata je dolžna, da s svojo dejavnostjo prispeva, da delegati in delegacije lahko kar najbolj uspešno in odgovorno opravljajo svoje delo.

133. člen

Delegat skupščine uživa imuniteto.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost, ne priprt ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zbora, katerega član je, prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zbora.

Brez dovoljenja zbora, katerega član je, sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen zapora nad pet let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzel prostost, to sporočiti predsedniku zbora.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegatu, ki se nanjo ni skliceval, če je to potrebno za opravljanje funkcije.

Če zbor ni zbran, odloči komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve proti poznejši potrditvi zbora o tem, ali dovoljuje odvzem

prostosti oziroma nadaljevanje kazenskega postopka in o vzpostavitvi imunitete delegata.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti soodloča s skupščino družbeno-politične skupnosti, uživajo člani te skupščine imuniteto v skladu z drugim odstavkom tega člena.

Postopek za uveljavljanje imunitetne pravice se določi s poslovnikom skupščine.

7. OBLIKE OSEBNEGA IZJAVLJANJA V OBČINI

a) Zbori delavcev, delovnih ljudi in občanov

134. člen

Delavci, delovni ljudje in občani na svojih zbora in v skladu z zakonom, samoupravnim sporazumom in statutom:

- obravnavajo vprašanja, ki zadevajo delo in razvoj temeljne in druge organizacije združenega dela oziroma delovne skupnosti;
- obravnavajo vprašanja, ki imajo splošen pomen za življenje in delo v krajevni skupnosti ali samoupravnih interesnih skupnostih, pa tudi v občini in širši družbeno-politični skupnosti;
- zavzemajo stališča, dajejo mnenja, pobude in predloge za reševanje posameznih vprašanj ter določajo smernice za delo delegacij in delegatov;
- ter neposredno odločajo o vprašanjih, za katera so pristojni po zakonu, samoupravnem sporazumu in statutu.

135. člen

Zbori delavcev, delovnih ljudi in občanov razpravljajo o vseh vprašanjih, za katere je s tem statutom določeno, da jih občinska skupščina daje pred sprejetjem v javno obravnavo na zbora.

136. člen

Statut oziroma drugi ustrezní samoupravni splošni akti samoupravnih organizacij in skupnosti določajo v skladu z zakonom vprašanja, ki se obravnavajo na zbora, kakor tudi način sklica in postopek za delo zborov delavcev, delovnih ljudi in občanov.

b) Referendum

137. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in v občini v okviru pristojnosti teh organizacij in skupnosti oziroma občinske skupščine, z referendumom neposredno odločajo o vprašanjih, ki so skupnega pomena.

S statutom oziroma drugim samoupravnim splošnim aktom organizacij združenega dela ter krajevnih in samoupravnih interesnih skupnosti se na podlagi zakona določijo vprašanja, o katerih se v teh organizacijah in skupnostih obvezno odloča z referendumom ter organi in postopek za izvedbo referenduma.

138. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum za uvedbo samopriskvka za financiranje skupnih družbenih potreb in v drugih primerih, določenih z zakonom.

Referendum se lahko razpiše tudi, kadar tako sklene občinska skupščina, da se delavci v združenem delu oziroma delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih vnaprej izrečejo o predlogu odloka ali drugega akta, da potrdijo že sprejeti odlok ali drug akt, ali da neposredno odločijo o posameznem vprašanju, ki ima splošen pomen.

139. člen

Razen o vprašanjih, ki so določena z zakonom ali s tem statutom, mora občinska skupščina razpisati referendum, kadar to zahteva posamezni zbor občinske skupščine v zadevah s svojega delovnega področja, najmanj tretjina zborov delovnih ljudi in občanov v občini, najmanj tretjina krajevnih skupnosti z območja občine ali občinski svet zveze sindikatov oziroma občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva.

140. člen

Razpis referenduma v občini lahko predlagajo družbeno-politične organizacije v občini, krajevne skupnosti, temeljne ali druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti za območje občine ter zbori delovnih ljudi in občanov.

O predlogu referenduma mora občinska skupščina odločiti v 60. dneh in skleniti, da se referendum razpiše ali zavrne predlog za razpis.

141. člen

Občinska skupščina razpiše referendum s sklepom, ki se objavi v uradnem glasilu. V sklepu se določijo: besedilo vprašanja, ki bo postavljeno na referendumu, dan izvedbe ter območje, za katero se razpisuje referendum.

Odločitev delovnih ljudi in občanov je za občinsko skupščino obvezna. Eno leto po izvedbi referenduma občinska skupščina ne more izdati odloka ali drugega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma in tudi ne ponoviti referenduma o istem vprašanju.

Odločitev na referendumu je sprejeta, če je zanjo glasovala večina delovnih ljudi in občanov, ki imajo na območju, na katerem se referendum izvaja, pravico glasovanja.

Izid referenduma se objavi enako kot razpis referenduma.

142. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo delavci, delovni ljudje in občani, ki so vpisani v splošnem volilnem imeniku območja, na katerem se izvaja referendum.

Če je referendum razpisan za sprejem odločitve o uvedbi samopriskvka za financiranje skupnih družbenih potreb, imajo pravico glasovanja tudi zaposleni občani, ki še niso vpisani v splošnem volilnem imeniku in stalno prebivajo na območju, na katerem se izvaja referendum.

143. člen

Referendum v občini vodi občinska volilna komisija, ki tudi ugotavlja in razglašata rezultate referenduma.

Druga vprašanja, ki se nanašajo na razpis in izvedbo referenduma, ugotavljanja rezultatov glasovanja, naloge volilne komisije in druga vprašanja, uredi občinska skupščina v skladu z zakonom s posebnim odlokom.

c) Podpisovanje in posebne pismene izjave

144. člen

Delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločajo o vprašanjih, pomembnih za delavce v združenem delu v občini ter za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, oziroma o vprašanjih, o katerih po tem statutu samostojno oziroma enakopravno odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

145. člen

Sklep o sprejemanju odločitev s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami, sprejme občinska skupščina oziroma njen zbor, ki je po tem statutu pristojen odločati o posameznem vprašanju.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom ali posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delavcev v združenem delu v občini oziroma večina delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, ki imajo pravico glasovanja.

146. člen

Za izvedbo postopka o odločitvah na podlagi podpisovanja ali posebnih pismenih izjav se smiselno uporabljajo določbe tega statuta o referendumu z izjemo določbe o objavi v uradnem glasilu.

Drugi del

V. OBČINSKA SKUPŠČINA

1. Položaj in pristojnosti

147. člen

Občinska skupščina je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti občine.

Občinska skupščina izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi tega statuta, ustave SR Slovenije in zakonov.

148. člen

Občinska skupščina v okviru pravic in dolžnosti občine določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za politično, gospodarsko, socialno in kulturno življenje ter družbeni razvoj v občini.

Občinska skupščina:

- sprejema statut in odloča o spremembi statuta občine;
- določa splošna načela, cilje in smer politike družbenega razvoja občine;
- sprejema družbeni plan občine, njegove spremembe in dopolnitve ter smernice in druge ukrepe za njegovo uresničevanje;
- sprejema odloke in druge splošne akte v skladu z zakonom ter daje njihovo obvezno razlago;
- sprejema proračun občine in potrjuje zaključni račun proračuna;
- spodbuja samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri družbenem dogovarjanju ter v skladu z zakonom predpisuje posameznim samoupravnim organizacijam in skupnostim obveznost sklepanja samoupravnih sporazumov;
- obravnava vprašanja, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini in usklajuje njihove odnose in interese;
- odloča o razpisu občinskega referenduma in sklepa o drugih oblikah osebnega izjavljanja;
- skrbi za izvajanje načrtane politike, predpisov in drugih splošnih aktov in določa temeljno izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov ter obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem;
- odloča o razpisu samopriskvka oziroma javnega posojila;
- obravnava vprašanja s področja splošne ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite;
- organizira in opravlja družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršuje nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini;
- določa temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice in dolžnosti ter pooblastila;
- opravlja politično nadzorstvo nad delom izvršnega sveta, upravnih organov in skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij ter usmerja delo teh organov;

- uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnava mnenja in predloge organov, ki v občini poleg nje uresničujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine;
- sprejemačasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so hujše prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti;
- ustanavlja organizacije združenega dela in druge organizacije;
- voli in razrešuje predsednika in podpredsednike občinske skupščine;
- voli in razrešuje predsednika, podpredsednike in člane izvršnega sveta občinske skupščine;
- imenuje in razrešuje sekretarja občinske skupščine;
- voli in razrešuje predsednika in sodnike temeljnega sodišča;
- voli in razrešuje sodnika za prekrške;
- voli in razrešuje predsednika in sodnike sodišča združenega dela;
- imenuje in razrešuje družbenega pravobranilca samoupravljanja in njegovega namestnika;
- imenuje in razrešuje javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva in njegove namestnike;
- imenuje in razrešuje javnega pravobranilca in njegove namestnike;
- imenuje in razrešuje ter daje soglasje k imenovanju in razrešitvi drugih funkcionarjev v skladu z zakonom;
- opravlja druge zadeve, za katere je pristojna po ustavi, zakonu, tem statutu in drugih predpisih.

149. člen

Občinska skupščina sprejema odloke in druge akte s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, usmerja obrambne priprave in aktivnosti družbene samozaščite na območju občine ter obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za razvoj in krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v občini.

Pri izvrševanju nalog iz prejšnjega odstavka občinska skupščina med drugim:

- določa načrt organizacije in razvoja teritorialne obrambe, ustanavlja in imenuje občinski štab za teritorialno obrambo in enote teritorialne obrambe;
- določa organizacijo civilne zaščite in predpisuje način izvajanja ukrepov civilne zaščite;

Med vojno občinska skupščina sprejema akte in ukrepe, s katerimi ureja zadeve, ki so pomembne za uspešno bojevanje in izvajanje splošnega ljudskega odpora, za zaščito prebivalstva in materialnih dobrin ter za delo in življenje v vojnih razmerah.

Med vojno občinska skupščina lahko prenese na krajevne skupnosti izvrševanje določenih upravnih pooblastil, zlasti pa preskrbo oboroženih sil z neborbenimi sredstvi ter za preskrbo, nastanitev in zaščito prebivalstva.

150. člen

Če se občinska skupščina zaradi vojnih razmer ne more sestati, odloča o vseh vprašanjih iz njene pristojnosti predsedstvo občinske skupščine, katerega sestavo določa zakon.

Predsedstvo občinske skupščine predloži sprejete akte v potrditev občinski skupščini, brž ko se ta lahko sestane.

151. člen

Občinska skupščina mora dati pred sprejetjem v javno razpravo osnutke:

- sprememb in dopolnitev statuta občine;
- družbenih planov občine;
- predpisov, ki nalagajo delovnim ljudem in občanom izredne materialne obveznosti;
- razpisa občinskega posojila;
- osnutke drugih predpisov oziroma aktov, za katere to določa zakon.

2. Sestava

152. člen

Občinsko skupščino sestavljajo:

- zbor združenega dela kot zbor delegatov delavcev in delovnih ljudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v občini;
- zbor krajevnih skupnosti kot zbor delegatov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih na območju občine in
- družbenopolitični zbor kot zbor delegatov delavcev, delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah v občini.

Zbor združenega dela šteje 46 delegatov, zbor krajevnih skupnosti šteje 31 delegatov in družbenopolitični zbor šteje 25 delegatov.

153. člen

Število delegatov, ki jih delegirajo v zbor združenega dela delegacije in konference delegacij z gospodarskega, prosvetno-kulturnega, socialno-zdravstvenega področja ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti iz prve alineje 153. člena tega statuta, določi glede na število delavcev v teh organizacijah in skupnosti in enakopravno zastopanost občinska skupščina z odlokom. Z istim odlokom se določi tudi število delegatov krajevnih skupnosti tako, da se zagotovi čimbolj enakopravna zastopanost krajevnih skupnosti.

V družbenopolitični zbor delegirajo delegate delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitičnih in drugih organizacijah, združenih v socialistično zvezo delovnega ljudstva.

3. Pristojnosti in delo zborov

154. člen

Zbor združenega dela odloča oziroma sodeluje pri odločanju o vprašanjih, ki so pomembna za delavce in druge delovne ljudi v združenem delu.

Zbor krajevnih skupnosti odloča oziroma sodeluje pri odločanju o vprašanjih, ki so pomembna za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih.

Družbenopolitični zbor sodeluje pri odločanju o vprašanjih uresničevanja, razvoja in varstva z ustavo določenega socialističnega samoupravnega sistema.

155. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor obravnavajo in odločajo o vprašanjih in pristojnosti občinske skupščine enakopravno oziroma skupaj, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa tudi samostojno.

O zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, o katerih soodločajo na podlagi tega statuta skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine, odločajo pristojni zbori občinske skupščine enakopravno s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

156. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno:

a) odločajo:

- o uvedbi postopka za spremembo statuta občine;
- o razpisu referendumov;
- o uvedbi samopriskpeva in javnega posojila;
- o podelitvi občinskih priznanj;
- o pobratenu ter prijateljstvu in sodelovanju z drugimi občinami in mesti;

b) Sprejemajo:

- statut in spremembe statuta občine;
- statutarni odlok;
- družbeni plan občine;
- poslovnik občinske skupščine.

c) Sprejemajo odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na:

- družbenoekonomski razvoj občine, programe dolgoročnega razvoja in družbeni plan občine ter akte o tekoči družbenoekonomski politiki;
- uresničevanje z družbenimi načrti začetne politike in v skladu s tem usmerjanje delitve dohodka;
- zaposlovanje in socialno varnost delovnih ljudi in občanov;
- skrb za udeležence NOV;
- splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito;
- pristojnost za delo izvršnega sveta občinske skupščine;
- ustanavljanje in organizacijo občinskih upravnih organov;
- organizacijo in delo sekretariata občinske skupščine;
- ustanavljanje komisij, odborov in drugih delovnih teles občinske skupščine.

d) Volijo in razrešujejo:

- predsednika in podpredsednike občinske skupščine;
- predsednika, podpredsednike in člane izvršnega sveta;
- predsednike in člane stalnih in občasnih delovnih teles skupščine;
- predsednika in sodnike temeljnega sodišča;
- predsednika in sodnike sodišča združenega dela;
- občinskega sodnika za prekrške.

e) Imenujejo in razrešujejo:

- javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva in njegove namestnike;
- družbenega pravobranilca samoupravljanja in njegovega namestnika;
- javnega pravobranilca samoupravljanja in njegove namestnike;
- sekretarja občinske skupščine;
- funkcionarje občinskih upravnih organov in služb;
- komandirja in namestnika komandirja postaje milice;
- druga imenovanja in razrešitve, za katere je to določeno z zakonom.

f) določajo delegate v zbori občinske skupščine SR Slovenije.

157. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno:

1) sprejemata:

- proračun in zaključni račun proračuna občine ter opravljata nadzor nad izvrševanjem proračuna;
- odloke in druge splošne akte, s katerimi se urejajo pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, če za to ni pristojen posamezni zbor ali vsi trije zbori enakopravno ali enakopravno s četrtim zborom;
- odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev, delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine;
- odloke in druge splošne akte s področja davkov, taks in drugih davščin;
- predpise o uresničevanju posebnega družbenega interesa pri opravljanju posameznih dejavnosti.

2) Odločata:

- o zadolžitvah, prevzemanju jamstva in o drugih premoženjskopravnih razmerjih v občini;
- o ukrepih za varstvo vrednot človekovega okolja;

- o uvedbi solidarnega združevanja sredstev v občini, če ni to v pristojnosti zbora združenega dela.
 - o ustanovitvi organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena;
 - o združevanju sredstev občine z drugimi občinami in organizacijami skupnih organov, organizacij in služb;
 - o vseh vprašanih, ki so pomembna za življenje in delo delavcev v združenem delu ter delovnih ljudi in občanov na področju prostorskega planiranja in urejanja prostora, izgradnje in urejanja naselij, stanovanjskega gospodarstva, komunalnih dejavnosti, gospodarjenja s stavbnimi zemljišči, javnega prometa in na drugih področjih, če posamezne zadeve niso v pristojnosti posameznega zbora;
 - o začasnih ureditvah posameznih vprašanj, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če organi skupnosti o teh vprašanih ne odločajo sami;
 - o vprašanih opravljanja osebnega dela s sredstvi, ki so lastnina občanov;
 - o vključitvi občine v skupnost občin;
- 3) Opravljata:
- družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršujeta nadzorstvo nad zakonitostjo dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti;
 - druge zadeve iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih po tem statutu ne opravljajo vsi zbori enakopravno oziroma za katere ni pristojen posamezni zbor.
- 4) Uresničujeta:
- družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnava mnenja in predloge organov, ki v občini poleg njih izvršujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine v organizaciji združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih posebnega družbenega pomena.
- 5) Odpravljata in razveljavljata:
- predpise in splošne akte izvršnega sveta, če so ti v nasprotju z ustavo, zakonom ali drugimi predpisi.
- 6) Dajeta soglasje:
- k programu razvoja organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena;
 - potrjujeata samoupravne sporazume o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti in statute teh skupnosti, če tako določa zakon;
 - potrjujeata samoupravne in druge akte samoupravnih organizacij in skupnosti, če je z zakonom tako določeno;
- Sklepata:
- o pričetku postopka redne likvidacije organizacije združenega dela.
- 8) Imenujeta:
- člane organov samoupravnih organizacij in skupnosti, ki jih po zakonu in drugih predpisih imenuje občinska skupščina.

158. člen

- Družbenopolitični zbor sprejema stališča do posameznih vprašanj, o katerih odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, v kolikor z njima ne sodeluje pri enakopravnem odločanju in se nanašajo na:
- temeljne cilje in razmerja ter politiko razvoja na vseh področjih družbenoekonomskega življenja v občini;
 - družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev, delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine;
 - samostojno osebno delo s sredstvi, ki so lastnina občanov, odvetniško in drugo pravno pomoč;
 - združevanje občanov;
 - vprašanje verskih skupnosti;
 - vprašanja informiranja v občini in na pogoje javnega obveščanja;
 - druge zadeve o uresničevanju ustavnosti in zakonitosti ter varstvu svobode in pravic človeka in občana.
- Družbenopolitični zbor voli delegate družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije.

159. člen

- Zbor združenega dela samostojno in v skladu s svojo pristojnostjo sprejema odloke in druge splošne akte ter ukrepe za urejanje zadev, ki se nanašajo na:
- stanje in razvoj posameznih gospodarskih dejavnosti;
 - medsebojna razmerja v združenem delu in delovna razmerja;
 - varstvo pri delu;
 - samoupravne družbenoekonomske odnose in delitev dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela ter druga vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine;
 - predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih;
 - samoupravno sporazumevanje na posameznih gospodarskih in drugih družbenih področjih;
 - obvezno združevanje organizacij združenega dela v poslovne skupnosti; usklajevanje posameznih in skupnih interesov delavcev in delovnih ljudi na vseh področjih združenega dela in samostojnega osebnega dela s sredstvi, ki so last občanov;
 - začasne ukrepe, če so v organizaciji združenega dela ali v drugih samoupravnih organizacijah bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so hujše prizadeti družbeni interesi ali če organizacija ne izpolnjuje z zakonom določene obveznosti;
 - druge zadeve s področja samoupravnih pravic delavcev in njihovih dolžnosti, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora;

- odločitev o tem, da se zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta, oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa organizacije združenega dela in da začne pred ustavnim sodiščem za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti, pred sodiščem združenega dela pa postopek za oceno skladnosti, če kakšen akt ali sklep ni v skladu z zakonom ali je v nasprotju z zakonom oziroma ni v skladu z drugim samoupravnim splošnim aktom.

Zbor združenega dela delegira delegate v Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije izmed članov vseh delegacij, ki delegirajo v ta zbor. Zaradi delegiranja delegatov v Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije ter v skladu z zakonom lahko zbor združenega dela občinske skupščine določi in oblikuje skupino delegatov.

Zbor združenega dela v skladu z zakonom določi skupine delegatov, ki skupaj s skupinami delegatov zborov združenega dela drugih občinskih skupščin oblikujejo konferenco delegacij in delegirajo delegate v Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije.

160. člen

Odlomitev o izločitvi dela dohodka temeljne organizacije združenega dela za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če jo ne sprejme zbor združenega dela.

161. člen

- Zbor krajevnih skupnosti v skladu s svojo pristojnostjo:
- sprejema odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki urejajo življenje in delo občanov v krajevnih skupnostih;
 - obravnava in usklajuje programe razvoja krajevnih skupnosti v občini ter proučuje, usmerja in spodbuja delo krajevnih skupnosti;
 - določa merila za delitev sredstev za krajevne skupnosti ter daje drugim zborom in skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti mnenja in stališča glede problematike krajevnih skupnosti in glede vprašanj, ki jih vsebujejo programi razvoja krajevnih skupnosti v občini;
 - obravnava delovanje oblik neposrednega samoupravljanja v krajevnih skupnostih in daje priporočila za razvoj krajevne samouprave;
 - obravnava vsa vprašanja in odnose, ki so pomembni za življenje delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in ki se nanašajo na sodelovanje med krajevnimi skupnostmi v občini, gospodarjenje in uporabo dobrin v splošni rabi ter uporabo estnega zemljišča ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge;
 - obravnava in odloča o vprašanih, ki se nanašajo na poimenovanje cest, ulic, trgov, poti in parkov ter na upravljanje in vzdrževanje lokalnih cest in urejanje prometa na njih;
 - spodbuja sodelovanje med delegacijami krajevnih skupnosti zaradi uspešnega skupnega reševanja nalog iz pristojnosti zbora in sporazumnega reševanja drugih vprašanj skupnega pomena za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, usklajuje delo v krajevnih skupnostih ter o tem daje poročila, predloge in mnenja;
 - sproži postopek za samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti;
 - obravnava pripombe in predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih;
 - zadrži izvršitev splošnega akta najvišjega organa samoupravljanja v krajevni skupnosti do sklepa ustavnega sodišča ali sodišča združenega dela, če sodi, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti tega akta;
 - opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

162. člen

- Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti občine na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti:
- sprejemajo odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki se nanašajo na dejavnost, za katero je posamezna samoupravna interesna skupnost ustanovljena;
 - določajo politiko na področju dejavnosti posamezne samoupravne interesne skupnosti;
 - določajo stopnjo prispevka članov v primerih, če samoupravni sporazumi o temeljih plana samoupravne interesne skupnosti oziroma drugi samoupravni sporazumi o združevanju sredstev niso sklenjeni ali pa jih sklene le del samoupravnih organizacij in skupnosti;
 - sklepajo o vprašanih s področja ustreznih dejavnosti, ki se na podlagi ustave in zakona urejajo z odloki in drugimi akti občinske skupščine.

163. člen

- Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na skupni seji:
- volijo predsednika in člane predsedstva SR Slovenije;
 - volijo delegate v zvezni zbor skupščine SFRJ;
 - razglasijo sklep o podelitvi priznanj občine ter o pobratenju oziroma prijateljstvu in sodelovanju z drugimi občinami in mesti;
 - opravljajo druge zadeve, določene z zakonom, tem statutom in poslovníkom skupščine.

164. člen

Vsak zbor, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico razpravljati o tem vprašanju, zavzemati stališča in dajati svoje

predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za izvrševanje njegovih nalog.

Pristojni zbori morajo pred odločitvijo razpravljati o stališčih in predlogih tega zbora.

165. člen

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva od izvršnega sveta občinske skupščine poročilo in mu postavlja vprašanja.

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva poročila in pojasnila od funkcionarjev občinskih upravnih organov.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti v skladu s tem statutom enakopravno odloča s pristojnimi zbori občinske skupščine, ima do izvršnega sveta in upravnih organov pravice zbora občinske skupščine.

166. člen

Vsak zbor zaseda in odloča ločeno na svoji seji.

Zbori, ki enakopravno sodelujejo pri odločanju, lahko zasedajo skupaj, glasujejo pa ločeno.

167. člen

Delegati v zborih skupščine obravnavajo vprašanja, ki so na dnevnem redu in usklajujejo stališča, da bi za odločitev dosegli soglasje in po potrebi preverjajo stopnjo soglasja s predhodnimi glasovanji oziroma izjavljanji.

168. člen

Zbor sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina delegatov v zboru.

Zbor sprejema sklepe in druge akte z večino glasov vseh delegatov v zboru, razen če se z zakoni ali tem statutom ne zahteva posebna večina.

Glasovanje je praviloma javno. Če je določeno z zakonom ali če zbor v skladu s poslovníkom tako sklene, se glasuje tajno.

169. člen

Občinska skupščina ima svoj poslovnik, s katerim ureja način dela, postopek za sprejemanje predpisov in drugih aktov, način usklajevanja stališč, soodločanje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti s pristojnimi zbori, način usklajevanja njihovega dela in druge, za delo občinske skupščine in njenih zborov pomembne zadeve.

4. PREDSEDNIK IN PODPREDSEDNIKI SKUPŠČINE IN PREDSEDNIKI ZBOROV

170. člen

Občinska skupščina ima predsednika in enega ali več podpredsednikov. Občinska skupščina izvoli predsednika in podpredsednike izmed delegatov zborov občinske skupščine na predlog občinske konference SZDL po poprejšem opravljenem kandidacijskem postopku.

Kandidati za predsednika in podpredsednike so izvoljeni, če so dobili najmanj dve tretjini glasov vsakega zbora.

Predsednik in podpredsedniki skupščine so izvoljeni za dve leti. Ista oseba je lahko za predsednika ali podpredsednika skupščine izvoljena največ dvakrat zaporedoma.

171. člen

Vsak zbor ima predsednika zbora in namestnika predsednika zbora, ki nadomešča predsednika zbora, kadar je ta zadržan.

Predsednika in namestnika predsednika zbora izvoli zbor izmed delegatov zbora na predlog občinske konference SZDL. Kandidat je izvoljen, če je dobil najmanj dve tretjini glasov vseh delegatov zbora.

Predsednik ali namestnik predsednika zbora sta izvoljena za dve leti. Ista oseba je lahko za predsednika ali namestnika zbora izvoljena največ dvakrat zaporedoma.

172. člen

Delegacija, katere član je izvoljen za predsednika ali podpredsednika skupščine ali predsednika zbora, ima pravico pošiljati na zasedanje zbora drugega delegata, vendar pa delegat, ki je bil izvoljen za navedeno funkcijo, v tem primeru na seji nima pravice glasovanja.

173. člen

Predsednik občinske skupščine predstavlja skupščino; sklicuje in vodi skupno sejo vseh zborov skupščine; skrbi, da se dela po skupščinskem poslovníku; podpisuje odloke in druge akte, ki jih sprejema več zborov občinske skupščine oziroma enakopravno pristojni organi občinske skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti; opravlja druge zadeve, ki so mu dane z ustavo, zakonom, statutom, poslovníkom in drugimi predpisi.

Če je predsednik skupščine zadržan, določi enega od podpredsednikov, da ga nadomešča.

Predsednik skupščine lahko v sporazumu s predsedniki zborov skliče sejo zborov, na kateri zbori skupaj obravnavajo zadeve, ki so skupnega pomena za zbor.

174. člen

Podpredsedniki skupščine pomagajo predsedniku pri delu in opravljajo v dogovoru z njim posamezne zadeve iz njegovega delovnega področja.

175. člen

Predsednik zbora sklicuje in vodi seje zbora, skrbi, da zbor dela po poslovníku, podpisuje akte, ki jih samostojno sprejema zbor in opravlja

druge zadeve, ki so določene s poslovníkom.

Predsednik zbora je dolžan sklicati sejo zbora, če to zahteva predsednik občinske skupščine, izvršni svet občinske skupščine ali najmanj petina delegatov zbora. Če predsednik ne skliče seje zbora, ki bi jo po statutu moral sklicati, jo lahko skliče predsednik občinske skupščine ali skupina desetih delegatov.

176. člen

Za učinkovito uresničevanje skupnih nalog zborov ter usklajevanje dela med njimi in opravljanje drugih, s tem statutom določenih nalog, imajo zbori skupno delovno telo – predsedstvo skupščine, ki ga sestavljajo predsednik in podpredsedniki skupščine ter predsedniki in namestniki predsednikov zborov. Delo predsedstva skupščine vodi predsednik skupščine.

177. člen

Predsedstvo skupščine kot koordinacijsko telo opravlja zlasti naslednje naloge:

- obravnava vprašanja in sprejema stališča, ki so skupnega pomena za delo zborov;
- skrbi za zagotavljanje pogojev za delo delegatov in delovanje delegatskega sistema v skupščini;
- obravnava vprašanja usklajevanja in programiranja dela ter predlaga zborom skupščine program dela in periodične delovne načrte in skrbi za njihovo izvrševanje;
- predlaga rešitve o vprašanih pristojnosti med posameznimi zbori skupščine in odloča, če se zbori skupščine ne morejo sporazumeti glede rokov in načina obravnavanja posameznih zadev;
- skrbi za sodelovanje s Skupščino SR Slovenije in drugimi občinami ter družbenopolitičnimi organizacijami in drugimi dejavniki skupščinskega sistema v občini;
- predlaga zborom akte o organizaciji in delu strokovne službe skupščine;
- delegira delegate skupščine za delo v družbenih svetih;
- skrbi za izvajanje poslovníka o delu skupščine in razlaga določbe poslovníka;
- opravlja druge naloge, določene s poslovníkom za delo skupščine.

178. člen

Pri delu predsedstva skupščine sodelujejo: predsednik izvršnega sveta, predsedniki skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, kadar predsedstvo razpravlja o zadevah, ko te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine; sekretar skupščineinterfunkcionarji v skupščini in njenih organih, ki jih določi predsedstvo skupščine.

179. člen

Predsedstvo skupščine dela na sejah.

Za organiziranje in pripravljane seje predsedstva skrbi predsednik skupščine.

Sekretar skupščine pomaga predsedniku skupščine pri organiziranju in pripravljaju seje predsedstva skupščine, skrbi za zapisnike seje in za izvajanje sklepov predsedstva skupščine.

5. DELOVNA TELESKA SKUPŠČINE IN ZBOROV

180. člen

Občinska skupščina in njeni zbori ustanovijo komisije, odbore in druga stalna ali občasna delovna telesa.

Delovna telesa skupščine zborov se ustanovijo za spremljanje in proučevanje posameznih vprašanj in zadev, o katerih odločajo skupščina in njeni zbori ter opravljajo druge zadeve s svojega delovnega področja.

181. člen

Predsednika in člane delovnih teles voli skupščina oziroma njen zbor iz vrst delegatov, strokovnih, javnih in drugih delavcev, vendar število teh članov ne more biti večje od števila delegatov zborov.

182. člen

Komisije in odbore kot stalna delovna telesa ter njihove naloge in delovna področja se določijo s poslovníkom skupščine, občasna delovna telesa pa ustanovijo skupščina ali zbori s sklepom.

183. člen

Vsak zbor ima komisijo za verifikacijo pooblastil in mandatna vprašanja.

184. člen

Za usklajevanje in usmerjanje ter povezovanje vseh dejavnikov obrambnih priprav in družbene samozaščite v občini ima občinska skupščina svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, katerega sestavo in pristojnost določa zakon.

Svet občinske skupščine za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito usmerja in usklajuje obrambne priprave vseh občinskih organov, družbenopolitičnih in drugih organizacij, krajevnih skupnosti, temeljnih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini in njihovo delovanje na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v skladu s sistemom splošne ljudske obrambe, zakonom, odloki, sklepi in politiko občinske skupščine.

Način delovanja določa poslovnik sveta občinske skupščine za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

6. SEKRETAR SKUPŠČINE

185. člen

Občinska skupščina ima sekretarja, ki ga imenuje za 4 leta in je ista oseba lahko imenovana največ dvakrat zaporedoma.

Sekretar skupščine organizira in vodi delo sekretariata skupščine, ki ima značaj strokovne službe za opravljanje strokovnih in organizacijsko-tehničnih nalog v zvezi z delom občinske skupščine, njenih zborov, delovnih teles in za druge naloge, ki mu jih naloži skupščina oziroma njen predsednik.

Organizacija in delo sekretariata se določijo z odlokom.

Sekretar občinske skupščine je za svoje delo sekretariata odgovoren skupščini.

VI. DRUŽBENI SVETI

186. člen

Za popolnejše uresničevanje organiziranega družbenega vpliva in zagotavljanje demokratičnega samoupravnega družbenega odločanja z doslednim izvajanjem delegatskega sistema, za organizirano ustvarjalno spodbujanje razvoja socialističnih samoupravnih družbeno-ekonomskih in političnih odnosov, kakor tudi za čim širši družbeni vpliv na uresničevanje funkcije oblasti ter določanje in izvajanje politike in upravljanje drugih družbenih zadev, lahko organi družbenopolitične skupnosti, družbenopolitične organizacije, posamezne znanstvene, strokovne in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter družbene organizacije (v nadaljnjem besedilu: udeleženci pri delu sveta) za uresničevanje svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti ustanovijo družbene svete.

Družbene svete se ustanovi kot obliko organizirane demokratične izmenjave in usklajevanja mnenj, medsebojnega sodelovanja in posvetovanja o načelnih vprašanih določanja in izvajanja politike in razvoja socialističnih samoupravnih odnosov, kot tudi za pomoč pri pripravljanju, sprejemanju in izvrševanju družbenih in samoupravnih odločitev.

Delo družbenih svetov temelji na znanstvenih dosežkih, na samoupravni socialistični zavesti in samoupravni praksi ter na strokovnem znanju in izkušnjah.

187. člen

Družbene svete se ustanovi kot družbene svete občine in kot družbene svete za posamezna upravna področja ali za posamezne občinske upravne organe. Družbene svete občine in družbene svete za posamezna upravna področja oziroma upravne organe se ustanovi pod pogoji, ki jih določa zakon in ta statut z odlokom občinske skupščine po poprejšnjem dogovoru udeležencev v delu družbenega sveta.

188. člen

Udeleženci pri delu družbenega sveta določijo v svojih splošnih aktih organe oziroma druga telesa, ki delegirajo delegate in uredijo način njihovega delegiranja ter postopek za oblikovanje smernic za njihovo delo v družbenem svetu. Delegati so odgovorni organom oziroma telesom udeležencev pri delu sveta, ki jih delegirajo in so jih dolžni obveščati o svojem delu v družbenem svetu.

VII. SVET OBČINE

189. člen

Svet občine je politično posvetovalno telo, ki obravnava vprašanja samoupravnega socialističnega razvoja in druga vprašanja splošne politike v okviru pravic in dolžnosti občine.

Člane sveta voli občinska skupščina na predlog občinske konference SZDL izmed družbenopolitičnih in drugih javnih delavcev.

Organizacijo in način delovanja sveta določa odlok.

VIII. IZVRŠNI SVET

190. člen

Izvršni svet je izvršilni organ občinske skupščine.

Izvršni svet skrbi za izvajanje politike in za izvrševanje zakonov, predpisov in drugih splošnih aktov, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, ki jih sprejme ali sklepa občinska skupščina in za izvrševanje družbenega plana občine.

Izvršni svet spremlja in obravnava družbeno-ekonomsko stanje in razvoj občine in je odgovoren občinski skupščini v okviru pravic in dolžnosti občine za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini ter za to, da se zagotovi celovitost, kontinuiteta in dogovorjeni cilji pri uresničevanju politike družbenega razvoja v občini.

Izvršni svet je odgovoren občinski skupščini tudi za delo občinskih upravnih organov predvsem za to, da vsak na svojem področju izvajajo oziroma zagotavljajo izvajanje politike, ki jo je določila občinska skupščina in skupščine širših družbenopolitičnih skupnosti ter izvajanje zakonov in drugih predpisov ter drugih splošnih aktov občinske skupščine in organov širših družbenopolitičnih skupnosti.

Izvršni svet uresničuje svojo odgovornost z izvrševanjem pravic in dolžnosti, ki jih ima po ustavi, tem statutu ter po zakonu in drugih predpisih.

191. člen

Pri uresničevanju svoje odgovornosti in v okviru svoje funkcije izvršni

- izvaja politiko občinske skupščine in skrbi za izvrševanje te politike;
- skrbi, da se izvajajo zakoni in drugi predpisi, družbeni plani občine in širših družbenopolitičnih skupnosti; proračun občine, odloki in splošni akti občinske skupščine ter samoupravni splošni akti;
- predlaga občinski skupščini izdajo odlokov in drugih splošnih aktov ter določa predlog družbenega plana občine, občinskega proračuna in zaključnega računa;
- daje občinski skupščini mnenja o predlogih odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščini pošiljajo pooblaščen predlagatelji;
- izvršuje občinski proračun;
- izdaja predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine in posameznih zborov;
- izvaja politiko in odločitve občinske skupščine s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter skrbi za izvrševanje priprav za obrambo in izvajanje nalog družbene samozaščite;
- določa predlog obrambnega in predlog varnostnega načrta iz svoje pristojnosti, skrbi za izdelavo načrta pripravljenosti in mobilizacijskega načrta ter drugih dokumentov obrambnega načrta občine, skrbi, da upravni organi pripravljajo načrte svoje dejavnosti za delo v vojni in v izrednih razmerah, usmerja in povezuje obrambne priprave in izdelavo načrtov drugih družbenih subjektov ter gospodarskih in družbenih dejavnosti in izvršuje druge naloge, za katere je pristojen in odgovoren po zakonu, tem statutu in drugih predpisih na področju splošne ljudske obrambe;
- skrbi za uresničevanje smernic občinske skupščine in drugih organov ter izvajanje priprav in izvrševanje nalog na področju družbene samozaščite;
- usklajuje in usmerja delo občinskih upravnih organov, da bi se zagotovilo izvajanje politike in izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine;
- odloča v sporu o pristojnosti med posameznimi občinskimi upravnimi organi;
- predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije dela občinskih upravnih organov;
- daje mnenja k predlogom za ustanovitev medobčinskih upravnih organov in spremlja njihovo delo;
- ustanavlja stalna in občasna delovna telesa za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti;
- razpolaga s proračunsko rezervo, ki je določena z odlokom o proračunu občine;
- odloča o premoženjsko-pravnih zadevah, v kolikor ni glede posameznih vprašanj drugače določeno;
- odobrava odpise družbenih obveznosti občanov na predlog uprave za družbene prihodke;
- izvršuje ustanovitelske pravice do organizacij združenega dela, katerih ustanovitelj je občina;
- imenuje delegate družbenopolitične skupnosti v samoupravne organe organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena;
- skrbi za upravljanje z nepremičninami v družbeni lastnini, ki so v lasti občine in odloča o njihovem razpolaganju;
- imenuje člane v razpisne komisije za imenovanje individualnih in kolegijskih poslovodnih organov;
- opravlja druge zadeve, določene z ustavo, zakonom in statutom občine in druge naloge na podlagi predpisov občine.

192. člen

Izvršni svet lahko sklepa družbene dogovore, dogovore in samoupravne sporazume, s katerimi se izvaja v odlokih, v družbenem planu ali na drug način izražena politika, ki jo je določila občinska skupščina in druge družbene dogovore, za katere ga pooblasti občinska skupščina.

193. člen

Pri izvrševanju svojih pravic in dolžnosti ter v okviru svoje odgovornosti občinski skupščini za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini sodelujejo izvršni svet z občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi in samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela.

194. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik in člani.

Predsednika izvršnega sveta voli skupščina na predlog občinske konference socialistične zveze delovnega ljudstva po poprej opravljenem kandidacijskem postopku.

Člane izvršnega sveta voli skupščina na predlog kandidata za predsednika izvršnega sveta in na podlagi mnenja občinske konference socialistične zveze delovnega ljudstva.

Število članov izvršnega sveta določi skupščina s svojim aktom v skladu s tem statutom.

Predsednik in člani izvršnega sveta so izvoljeni, če so dobili najmanj dve tretjini glasov delegatov vsakega zbora.

Ob izvolitvi izvršnega sveta izvoli skupščina zmed članov izvršnega sveta enega ali več podpredsednikov ter imenuje funkcionarje, ki vodijo občinske upravne organe.

Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati skupščini razrešitev posameznih članov in izvolitev novih članov.

Skladno z nalogami, ki izhajajo iz 191. člena tega statuta se izvršni svet sestavi tako, da s svojimi člani pokriva vsa upravna in družbena področja, ki se glede na sorodnost lahko tudi združujejo.

195. člen

Predsednika in člana izvršnega sveta voli skupščina za štiri leta. Za predsednika izvršnega sveta ne more biti ista oseba izvoljena dvakrat zaporedoma.

Člani izvršnega sveta in funkcionarji, ki vodijo občinske upravne organe, so lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljeni oziroma imenovani na isto dolžnost.

Predsednik in člani izvršnega sveta ne morejo biti hkrati člani delegacij. Člani izvršnega sveta ne morejo biti osebe, za katere zakon določa, da je funkcija, ki jo opravljajo v organizaciji združenega dela ali drugi samoupravni organizaciji oziroma skupnosti, nezdržljiva s funkcijo člana izvršnega sveta.

196. člen

Predsednik izvršnega sveta vodi in uključuje delo v izvršnem svetu, predstavlja izvršni svet, sklicuje seje izvršnega sveta in jih vodi, spremlja in skrbi za izvajanje sklepov izvršnega sveta ter podpisuje akte, ki jih izdaja izvršni svet.

Predsednik izvršnega sveta je odredbodajalec za izvrševanje proračuna občine. Za opravljanje te naloge lahko izvršni svet pooblasti člana izvršnega sveta.

Če je predsednik izvršnega sveta odsoten ali zadržan, ga nadomešča v vseh pravicah in dolžnostih podpredsednik izvršnega sveta, ki ga sam določi.

197. člen

Izvršni svet obravnava vprašanje iz svojega delovnega področja in odloča o vprašanjih iz svoje pristojnosti na sejah.

Izvršni svet sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov izvršnega sveta.

Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov.

198. člen

Za uresničevanje svoje odgovornosti in v okviru svoje funkcije ustanovi izvršni svet stalna delovna telesa kot obliko kolektivnega dela za obravnavanje vprašanj na področjih, za katera so ustanovljena. Za proučevanje posameznih vprašanj pa izvršni svet lahko ustanovi tudi občasna delovna telesa.

199. člen

Člani izvršnega sveta se udeležujejo sej občinske skupščine in njenih zborov ter so dolžni na zahtevo dati mnenja k osnutku predpisov in mnenja o drugih vprašanjih s področja dela izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

200.

Člani izvršnega sveta so odgovorni za izvajanje smernic in stališč izvršnega sveta v vseh zadevah, ki jim jih poveri izvršni svet, kakor tudi za delo upravnih organov, ki jih vodijo.

Člani izvršnega sveta so za izvajanje politike občinske skupščine ter smernic in stališč izvršnega sveta, ki jim jih poveri izvršni svet, odgovorni občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Člani izvršnega sveta imajo pravico in dolžnost poročati izvršnemu svetu o problematiki na delovnem področju, za katero so odgovorni in dajati vpobude in predloge za reševanje vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta.

Vsak član izvršnega sveta je osebno odgovoren za svoje delo in v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi za delo in odločitve izvršnega sveta.

201. člen

Pri izvrševanju svojih nalog ima izvršni svet pravico zahtevati od organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter državnih organov, da mu dajo podatke in pojasnila o vprašanjih iz njihovega delovnega področja.

Organizacije in organi so mu podatke in pojasnila dolžni dati.

202. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico predlagati obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta; dati pobudo za pripravo predpisov in drugih splošnih aktov, za katerih predlaganje je pristojen izvršni svet in predpisov, ki jih sam izdaja, dati pobude za uveljavljanje novih rešitev pri urejanju socialističnih samoupravnih odnosov, ki so širšega skupnega in splošnega pomena, predlagati izvršnemu svetu, da določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov ter udeleževati se obravnavanja in odločanja o vseh vprašanjih, o katerih odloča izvršni svet.

203. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel izvajati določene politike ali izvrševanja odlokov ali drugega splošnega akta občinske skupščine, ki je predlagan za sprejem, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug splošni akt, katerega sprejem predlaga, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor občinske skupščine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu. O vprašanju zaupnice izvršnemu svetu razpravlja in odloča občinska skupščina.

Če občinska skupščina izglasuje nezaupnico izvršnemu svetu, je ta dolžan odstopiti.

204. člen

Izvršni svet izdaja odredbe, navodila, sklepe in odločbe.

Za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov izdaja izvršni svet odredbe

in navodila.

Z odredbo in navodilom izvršni svet podrobneje ureja in razčlenjuje razmerja, določena z odlokom ali drugim splošnim aktom občinske skupščine.

Izvršni svet izdaja odločbe v upravnem postopku, kadar je za to pooblaščen z zakonom ali drugim predpisom.

Izvršni svet sprejme sklep, kadar o posameznem vprašanju ne sprejme drugega akta.

205. člen

Najmanj deset delegatov skupščine lahko zahteva, naj se obravnavajo posamezna vprašanja v zvezi z delom izvršnega sveta.

206. člen

Izvršni svet lahko kolektivno odstopi.

Odstopi lahko tudi predsednik izvršnega sveta ali vsak njegov član.

Odstop predsednika ali večine članov izvršnega sveta ima za posledico odstop celotnega izvršnega sveta.

Izvršni svet, predsednik oziroma član izvršnega sveta ima pravico obrazložiti svoj odstop.

207. člen

Če odstopi predsednik ali večina članov izvršnega sveta ali mu je bila izglasovana nezaupnica, razrešijo zbori dolžnosti predsednika in vse člane izvršnega sveta.

Če je bil izvršni svet razrešen v primerih iz prejšnjega odstavka, opravlja svojo funkcijo do izvolitve novega izvršnega sveta.

208. člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati v občinski skupščini.

O imuniteti člana izvršnega sveta odloča izvršni svet.

209. člen

Člani izvršnega sveta dajo pred prevzemom dolžnosti pred predsednikom občinske skupščine slovesno izjavo.

210. člen

Izvršni svet ima poslovnik, s katerim podrobneje uredi organizacijo in način svojega dela, sklicevanje in potek sej, način ustanavljanja delovnih teles, način obveščanja javnosti in druga vprašanja v zvezi z delom izvršnega sveta.

IX. OBČINSKI UPRAVNI ORGANI

211. člen

Upravni organi občine opravljajo naloge iz občinske pristojnosti na upravnem področju, za katero so ustanovljeni.

Upravni organi izvajajo politiko, ki jo je določila občinska skupščina in skupščine širših družbenopolitičnih skupnosti, izvršujejo zakon, druge predpise in splošne akte občinske skupščine in izvršnega sveta ter organov širših družbenopolitičnih skupnosti in zagotavljajo njihovo izvrševanje.

Upravni organi odgovarjajo za stanje, ter spremljajo stanje in razvoj na področjih, za katera so ustanovljeni, opozarjajo na pojave, ki jih ugotovijo pri izvajanju zakonov in drugih predpisov ter določene politike in dajejo pobude za reševanje vprašanj s teh področij izvršnemu svetu in občinski skupščini.

Upravni organi pripravljajo predpise in druge splošne akte in opravljajo druge strokovne zadeve v okviru svoje pristojnosti za potrebe občinske skupščine, posameznih zborov, izvršnega sveta ter drugih organov in teles občinske skupščine.

Upravni organi odločajo o upravnih stvareh, opravljajo upravno nadzorstvo in druge upravne zadeve, izdajajo izvršilne predpise in druge upravne akte ter opravljajo druge naloge, ki spadajo v njihovo pristojnost na podlagi ustave, zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov.

212. člen

Občinski upravni organi v mejah svojega delovnega področja izvajajo obrambne priprave in druge naloge, ki jih določajo predpisi s tega področja ter skrbijo za uveljavljanje družbene samozaščite na svojem področju. Pri opravljanju zadev ljudske obrambe in uveljavljanju družbene samozaščite sodelujejo med seboj, dajejo pobude, predlagajo ustrezne ukrepe in zagotavljajo izvajanje zakonov s tega področja.

V ta namen občinski upravni organi ravnajo po stališčih in sklepih skupščine in izvršnega sveta, komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito in republiških upravnih organov.

213. člen

Upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil in za svoje delo odgovarjajo občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Upravni organi so pri svojem delu dolžni ravnati v skladu z načelnimi stališči in smernicami občinske skupščine in izvršnega sveta.

Upravni organi sodelujejo med seboj, z upravnimi organi drugih družbenopolitičnih skupnosti, z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o vprašanjih, na katerih imajo te organizacije in skupnosti interes ter zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu.

214. člen

Upravni organi s svojim delom zagotavljajo na področju, ki spadajo v njihovo pristojnost in na katerih so neposredno odgovorni za izvrševanje predpisov, učinkovito uresničevanje pravic in interesov delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter redno seznanjajo skupščino in izvršni svet o stanju na posameznih področjih, ju obveščajo o svojih ugotovitvah ter dajejo predloge za uspešnejše in učinkovitejše delovanje občinske uprave.

Na področjih iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti in delovnih organizacij posebnega družbenega pomena, sodelujejo upravni organi pri oblikovanju in izvajanju politike, predlagajo in izvajajo ustrezne ukrepe ter dajejo predloge s svojega delovnega področja, sodelujejo s temi skupnostmi in organizacijami, izmenjujejo stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, še posebej pa o zadevah, o katerih samoupravne interesne skupnosti enakopravno odločajo s pristojnimi zbori občinske skupščine.

215. člen

Občinski upravni organi so organizirani kot sekretariat oziroma oddelki, uprave in komiteji.

Upravne organe in njihovo delovno področje določi skupščina z odlokom. Naloge iz delovnega področja komiteja v okviru pooblastil, določenih z odlokom skupščine, opravlja komitej kot kolegijski organ in predsednik komiteja.

216. člen

Funkcionar upravnega organa organizira in vodi delo upravnega organa in skrbi za uspešno izvrševanje upravnih nalog ter za pravilnost in zakonitost dela upravnega organa.

217. člen

Funkcionar upravnega organa je za svoje delo in za delo organa, ki ga vodi ter za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in izvršnega sveta odgovoren občinski skupščini in izvršnemu svetu.

218. člen

Funkcionar upravnega organa je dolžan poročati skupščini, njenim zborom in izvršnemu svetu o stanju na ustreznem področju in o delu upravnega organa, katerega vodi.

Na zahtevo občinske skupščine, njenega zbora, izvršnega sveta in njihovih delovnih teles mora dajati obvestila in pojasnila o vprašanih s področja organa, ki ga vodi. Na vprašanje delegatov na seji skupščine ali sejah zborov je dolžan dati odgovor.

219. člen

Delo upravnih organov je javno, v kolikor ni z zakonom ali aktom občinske skupščine, izdanim na podlagi zakona določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oziroma, da se ne smejo objaviti.

220. člen

Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev delovne skupnosti upravnega organa se urejajo s samoupravnimi akti delovne skupnosti na podlagi ustave, zakona in odloka skupščine o organizaciji upravnih organov.

Skupščina zagotovi s proračunom sredstva za delo občinskih upravnih organov na podlagi programa dela glede na pomen, zahtevnost in obseg nalog teh organov.

221. člen

Z odlokom skupščine, izdanim na podlagi zakona, se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenim organizacijam, društvom in drugim organizacijam, da urejajo s svojimi akti določene odnose širšega interesa, da odločajo v posameznih zadevah o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

S tem odlokom se lahko določi, kako se izvršujejo javna pooblastila, ki so poverjena posameznim organizacijam in skupnostim, kot tudi določajo pravice skupščine in drugih organov družbenopolitične skupnosti, glede dajanja smernic tem organizacijam in skupnostim ter opravljanja nadzora v zvezi z izvrševanjem javnih pooblastil.

X. RAZMERJA IZVRŠNEGA SVETA OBČINSKE SKUPŠČINE IN OBČINSKIH UPRAVNIH ORGANOV

1. Razmerja izvršnega sveta in upravnih organov do občinske skupščine

222. člen

Razmerja izvršnega sveta in občinskih organov temeljijo na odgovornosti izvršnega sveta in občinskih upravnih organov za stanje v občini oziroma na področjih, za katera so ustanovljeni, kot tudi za opravljanje njihovih drugih funkcij.

223. člen

Izvršni svet je dolžan po preteku dveh let od izvolitve v okviru svojih pravic in dolžnosti podati občinski skupščini poročilo o stanju na vseh področjih družbenega življenja, o izvajanju določene politike pri izvrševanju zakonov ter drugih predpisov in v splošnih aktov in o svojem delu ter o delu občinskih upravnih organov.

Izvršni svet in občinski upravni organi so dolžni tekoče poročati občinski skupščini o izvajanju določene politike, o izvrševanju zakonov ter drugih predpisov in splošnih aktov, ki jih je sprejela občinska skupščina, o stanju in razvoju na vseh ali na posameznih področjih družbenega življenja in o drugih vprašanih iz svoje pristojnosti, kot tudi o svojem delu ter ji predlagati ustrezne ukrepe.

224. člen

Izvršni svet ima pravico, kadar to zahteva občinska skupščina po dolžnost, da se izreče o vsakem predlogu oziroma vprašanju, ki ga ni sami predložil skupščini in ki se nanaša na vprašanja iz njegove pristojnosti, na delo občinskih upravnih organov in na druga vprašanja, ki imajo pomen za njihovo delo.

Izvršni svet je dolžan dajati odgovore in pojasnila na vprašanja, ki mu jih postavljajo posamezni zbori skupščine in njihova telesa ter delegati v zborih skupščine.

225. člen

Upravni organi so skupščini odgovorni za zakonito in pravočasno opravljanje nalog s svojega delovnega področja in imajo dolžnost obveščati občinsko skupščino o svojem delu, dajati podatke in odgovore delegacijam in delegatom v zborih občinske skupščine s svojega delovnega področja ter pripravljati v skladu z delovnim programom občinske skupščine predpise, splošne akte, gradiva in dokumentacijo iz njene pristojnosti.

2. Razmerja izvršnega sveta do upravnih organov in upravnih organov do izvršnega sveta

226. člen

V skladu s svojo odgovornostjo za delo upravnih organov mora imeti izvršni svet vpogled, kako upravni organi izvajajo oziroma zagotavljajo izvajanje politike ter izvrševanje zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov ter družbenega plana občine in širših družbenopolitičnih skupnosti.

Upravni organi poročajo izvršnemu svetu o stanju ter problemih na ustreznem področju in o svojem delu, na zahtevo izvršnega sveta pa so mu dolžni dajati tudi podatke, poročila in pojasnila s svojega delovnega področja.

227. člen

Izvršni svet neposredno usmerja in usklajuje delo upravnih organov. V ta namen obravnava vprašanja, ki se tičejo delovnih področij upravnih organov, zavzema stališča do teh vprašanj in določa splošne smernice za delo upravnih organov.

Izvršni svet določa splošne smernice oziroma zavzema stališča o temeljnih in drugih pomembnejših vprašanih v zvezi z izvajanjem politike, zakonov ter drugih predpisov in splošnih aktov, kakor tudi o vprašanih v zvezi s pripravo odlokov in drugih splošnih aktov oziroma ukrepov na posameznem delovnem področju.

228. člen

Izvršni svet v izvrševanju svoje funkcije do upravnih organov lahko razveljavi akt upravnega organa, ki je v nasprotju z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom.

229. člen

Če občinski upravni organ meni, da načelno stališče ali smernice izvršnega sveta ni v skladu z zakonom ali z drugim predpisom oziroma splošnim aktom občinske skupščine ali s predpisom ali splošnim aktom izvršnega sveta, opozori na to izvršni svet in zahteva, da ponovno preizkusi svoje načelno stališče ali smernice. Enako ravna občinski upravni organ tudi, če meni, da ne more zagotoviti izvajanje načelnega stališča ali smernice, oziroma izvajanje splošnega akta, ki ga skupščini občine predlaga izvršni svet.

Če izvršni svet kljub zahtevi občinskega upravnega organa vztraja pri svojem načelnem stališču oziroma smernici, ali če se občinski upravni organ ne strinja s predlogom predpisa ali splošnega akta, ki ga je določil izvršni svet in ki se nanaša na vprašanja z delovnega področja občinskega upravnega organa, lahko funkcionar, ki vodi občinski upravni organ, predloži odstop in ga obrazloži.

Če je v primeru iz prejšnjega odstavka predložil odstop funkcionar, ki ga voli oziroma razrešuje občinska skupščina, je izvršni svet o svojem stališču glede predloženega odstopa in o razlogih zanj, dolžan obvestiti občinsko skupščino.

3. Medsebojna razmerja občinskih upravnih organov

230. člen

Občinski upravni organi v okviru svojega delovnega področja in svojih pooblastil med seboj sodelujejo v vprašanih skupnega pomena, usklajujejo programe dela, izmenjujejo mnenja in izkušnje ter podatke in obvestila, sklicujejo skupne sestanke in posvetovanja, se dogovarjajo o skupnih akcijah ter organizirajo druge oblike medsebojnega sodelovanja.

Občinski upravni organi ustanavljajo skupna delovna telesa v zadevah, ki terjajo po svoji naravi sodelovanje teh organov.

231. člen

Če nastane med občinskimi upravnimi organi spor o pristojnosti ali se pojavijo druga sporna vprašanja z njihovega delovnega področja, so ti organi dolžni o tem poročati izvršnemu svetu, ki odloči o sporu o pristojnosti oziroma da smernice za rešitev spornih vprašanj.

4. Razmerja izvršnega sveta in upravnih organov do samoupravnih interesnih skupnosti

232. člen

Razmerja izvršnega sveta in občinskih upravnih organov do organov samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine temeljijo na načelih sodelovanja, dogovarjanja in usklajevanja.

Izvršni svet in občinski upravni organi sodelujejo z organi samoupravnih interesnih skupnosti v vseh vprašanjih, ki so zanje skupnega pomena zlasti pa pri planiranju razvoja ustreznih dejavnosti, pri zbiranju in obdelavi informacij, pri izvajanju družbeno dogovorjene kadrovske politike ter pri organiziranju strokovnih služb na ustreznih področjih po načelih racionalnega in učinkovitega delovanja.

233. člen

Izvršni svet v skladu s svojo odgovornostjo spremlja delo organov samoupravnih interesnih skupnosti ter jim posreduje svoja stališča, predloge in mnenja glede izvajanja politike, predpisov in drugih samoupravnih splošnih aktov, ki jih je za ustrezno področje sprejela občinska skupščina.

Organi samoupravnih interesnih skupnosti dajejo izvršnemu svetu podatke, informacije in poročila glede izvajanja predpisov in dogovorjene politike ter obveščajo izvršni svet o svojih sklepih oziroma ukrepih v zvezi s stališči, predlogi in mnenji izvršnega sveta.

234. člen

Izvršni svet lahko predlaga občinski skupščini, da začasno uredi vprašanje, od katerega je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti za območje občine, če ta tudi po predhodnem opozorilu izvršnega sveta sama ne uredi tega vprašanja.

Če izvršni svet ugotovi, da so nastale v posamezni samoupravni interesni skupnosti iz prejšnjega odstavka bistvene motnje pri izvrševanju samoupravnih pravic delavcev ali pri izvrševanju z zakonom določene dejavnosti ali so na drug način hujše oškodovani družbeni interesi, predlaga občinski skupščini, da uporabi zoper njo ustreznečasne ukrepe.

235. člen

Občinski upravni organi sodelujejo z organi samoupravnih interesnih skupnosti ter z njihovimi strokovnimi službami pri pripravi poročil, informacij, osnutkov predpisov in samoupravnih splošnih aktov in gradiva za občinsko skupščino, o vprašanjih, o katerih skupščina samoupravnih interesnih skupnosti odloča enakopravno z ustreznimi zbori občinske skupščine in o drugih vprašanjih, ki so pomembna za samoupravne interesne skupnosti.

5. Razmerja do družbenopolitičnih organizacij

236. člen

Izvršni svet in občinski upravni organi sodelujejo z organi družbenopolitičnih organizacij v vprašanjih, ki so pomembna za te organizacije, za uresničevanje njihove vloge in za izvrševanje družbenega nadzora nad delom izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

Pri uresničevanju svojih funkcij izvršni svet in občinski upravni organi obravnavajo stališča družbenopolitičnih organizacij v zvezi z reševanjem vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta in upravnih organov.

237. člen

Izvršni svet in občinski upravni organi dajejo družbenopolitičnim organizacijam na njihovo zahtevo podatke, pojasnila in mnenja ter jih obveščajo o vprašanjih s svojega delovnega področja, na katere lahko s svojo aktivnostjo vplivajo te organizacije, obravnavajo pobude in predloge, pripombe in stališča družbenopolitičnih organizacij v zvezi z delom izvršnega sveta in občinskih upravnih organov in v zvezi z reševanjem vprašanj na posameznih področjih ter jih obveščajo o storjenih ukrepih.

6. Druga razmerja

238. člen

Izvršni svet in občinski upravni organi izvršujejo v mejah svojih pooblastil do organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti pravice in dolžnosti, ki jih določajo ustava, zakon oziroma odlok občinske skupščine.

239. člen

Izvršni svet in občinski upravni organi sodelujejo v mejah svojih pravic in dolžnosti z družbenimi organizacijami in društvi o vprašanjih, ki so pomembna za uresničevanje določenih ciljev in za razvijanje ustreznega delovanja delovnih ljudi in občanov v teh organizacijah in društvi kot tudi za opravljanje določenih družbenih zadev, ki so jim poverjene.

XI. AKTI OBČINSKE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV

240. člen

Občinska skupščina in njeni organi sprejemajo odloke, družbene plane, resolucije, deklaracije, smernice, priporočila, stališča, odločbe, sklepe in druge akte.

241. člen

Sprejem odloka ali splošnega akta lahko predlaga vsak delegat v svojem zboru, izvršni svet, skupščina samoupravne interesne skupnosti, stalno

delovno telo skupščine oziroma zbora, samoupravni organ organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Vsak zbor lahko predlaga sprejem odloka ali splošnega akta, ki ga sprejema drug zbor oziroma zbora enakopravno.

242. člen

Predlagatelj odlokov in splošnih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina, je praviloma izvršni svet v okviru svojih pravic in dolžnosti.

Če je predlagatelj odloka oziroma splošnega akta drugi pooblaščen predlagatelj, mora izvršni svet k predlogu podati svoje mnenje.

Občinska skupščina je pred sprejetjem takega akta dolžna obravnavati mnenje izvršnega sveta.

243. člen

Odloke in splošne akte sprejema skupščina v dvofaznem oziroma enofaznem postopku.

Skupščina sprejema v dvofaznem postopku odloke in splošne akte, ki neposredno posegajo v pravice in dolžnosti delavcev, delovnih ljudi in občanov oziroma samoupravnih organizacij in skupnosti ali če jim nalaga nove materialne obveznosti.

Določbe drugega odstavka tega člena veljajo za sprejemanje aktov o začasnih ukrepih.

244. člen

Odlok ali splošni akt, ki ga sprejema zbor, je sprejet, če zanj glasuje večina vseh delegatov tega zbora, če za sprejem posameznega akta ni določena posebna večina.

245. člen

Predpis ali drug akt, pri katerem sprejemanju enakopravno sodelujejo zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti oziroma h kateremu je po tem statutu družbenopolitični zbor dolžan sprejeti stališča, je sprejet, če ga zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejmejo v enakem besedilu oziroma v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora.

Če se zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti po dveh zaporednih obravnavanjih ne zedinijo glede besedila predloga predpisa ali drugega akta ali če predlog predpisa oziroma drugega akta ni bil sprejet v enem ali več zborih ali v skupščini samoupravne interesne skupnosti oziroma ni bil sprejet v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora, postavijo skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za uskladitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbori oziroma skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo njenega sporazumnega predloga, se predlog odloži z dnevnega reda. Predlog se lahko ponovno da na dnevni red na predlog enega zbora ali skupščine samoupravne interesne skupnosti ali izvršnega sveta.

246. člen

Če ostane usklajevalni postopek brez uspeha, lahko izvršni svet predlaga izdajo odloka o začasnih ukrepih, če meni, da bi lahko zaradi tega, ker akt ni bil sprejet, nastala za družbeno skupnost občina škoda ali bi bilo ogroženo nemoteno opravljanje dejavnosti ali zadev, ki so posebnega družbene ogroženo nemoteno opravljanje dejavnosti ali zadev, ki so posebnega družbenega pomena.

Odlok o začasnih ukrepih je v pristojnih zborih oziroma v zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti sprejet, če je zanj glasovala večina navzočih delegatov v teh zborih oziroma v zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti.

Če zbori oziroma zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo odloka o začasnih ukrepih v enakem besedilu, lahko izvršni svet predlaga obravnavo na skupnem zasedanju vseh zborov.

Zbori na skupnem zasedanju veljavno sklepajo o odloku o začasnih ukrepih, če je na seji navzoča v če na delegatov vsakega zbora. Odlok o začasnih ukrepih velja, če je bil sprejet z večino glasov navzočih delegatov.

Odlok o začasnih ukrepih ostane v veljavi po sprejemu dokončnega akta, vendar najdalj eno leto od dneva, ko je bil sprejet.

247. člen

Vse druge akte, razen predpisov in splošnih aktov sprejemajo občinska skupščina oziroma njeni zbori z večino glasov navzočih delegatov, če s posebnimi predpisi ni drugače določeno.

248. člen

Postopek za sprejemanje predpisov in splošnih aktov ter drugih aktov občinske skupščine in njenih zborov se določi s poslovnikom.

249. člen

Predpisi ali splošni akt se objavi v uradnem glasilu občine in začne veljati osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu drugače določeno. Samo iz posebno utemeljenih razlogov lahko začne predpis veljati prej kot osmi dan po objavi ali istega dne, ko je bil objavljen.

Družbeni plan in proračun ter predpisi, ki so izdani za nujno izvrševanje se uporabljajo za čas, za katerega velja družbeni plan oziroma proračun.

250. člen

Predpis ali drug splošni akt občinske skupščine velja za območje občine, če ni v predpisu ali splošnem aktu določeno, da velja le za del območja občine.

XII. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

251. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov, organov upravljanja organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti je javno.

252. člen

Občinska skupščina in njeni organi, organi samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena, so dolžni pravočasno in pravilno seznanjati javnost o pripravi, sprejemu aktov ali ukrepov ter izvrševanju nalog iz svojega delovnega področja, o vprašanjih, ki so predmet družbenih dogovorov ali samoupravnih sporazumov ter o predlogih odločitev, ki zadevajo najširši krog delovnih ljudi in občanov.

253. člen

Občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti seznanjajo delovne ljudi in občane na zborih, s posebnimi poročili in publikacijami, internimi glasili, občinskim glasilom in drugimi sredstvi javnega obveščanja.

Za obveščanje delegatov in delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in drugih organizacijah ter za obveščanje delovnih ljudi in občanov uporabljajo občinska skupščina in njeni organi sredstva javnega obveščanja in občinski informacijsko dokumentacijski center.

S poslovníkom skupščine se določijo funkcionarji in osebe za obveščanje javnosti o delu skupščine in njenih organov.

254. člen

Samoupravni splošni akti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti določajo način obveščanja javnosti ter zadeve in podatke, ki pomenijo tajnost in se ne smejo objaviti.

255. člen

S področja dela občinske skupščine in njenih organov so tajni in se ne smejo objaviti podatki, ki se nanašajo na mobilizacijski sistem, bojno pripravljenost in načrte teritorialne obrambe, strateške objekte, sistem delovanja vodstev, enot in štabov ter druge podatke, za katere tako sklene občinska skupščina.

256. člen

Seje občinske skupščine so javne.

Predstavniki organov upravljanja in temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih lahko sodelujejo v delu skupščine v skladu s poslovníkom.

S poslovníkom se lahko določi, v katerih izjemnih primerih so seje zborov ali skupščine zaprte.

257. člen

Uresničevanje načela javnosti ne sme biti v nasprotju z interesi varnosti in obrambe države in drugimi družbenimi interesi, ki jih določa zakon.

XIII. ODGOVORNOST NOSILCEV DRUŽBENIH IN DRUGIH FUNKCIJ

258. člen

Vsi organi in organizacije in drugi nosilci samoupravnih in drugih družbenih funkcij opravljajo svoje funkcije na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statutih in danih pooblastil.

Vsi organi oblasti in samoupravljanja in drugi nosilci samoupravnih in drugih družbenih funkcij so dolžni izvrševati svoje pravice in dolžnosti tako, da je mogoče uresničevati družbeno nadzorstvo nad njihovim delom.

259. člen

Vsak nosilec družbene funkcije v občinski skupščini in njenih organih, ki ga voli ali imenuje občinska skupščina, je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije v okviru svojih pravic, dolžnosti in pooblastil.

V okviru politične odgovornosti na podlagi ocene njegovega dela lahko občinska skupščina funkcionarje in druge osebe iz prvega odstavka tega člena odpokliče ali razreši funkcije.

260. člen

Občinski skupščini so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih imenuje občinska skupščina.

261. člen

Način in postopek izvajanja politične odgovornosti funkcionarjev in kolektivnih organov in njihovih članov se v skladu s tem statutom določi s poslovníkom.

262. člen

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične in druge organizacije ter delegacije in delegati

imajo pravico dati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov in nosilcev družbenih funkcij v občinski skupščini in njenih organih.

Občinska skupščina in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, proučiti navedbe v pobudi in ugotoviti dejansko stanje ter storiti vse potrebne ukrepe in o ukrepih obvestiti pobudnike.

263. člen

Izvoljeni ali imenovani nosilec družbene funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

XIV. SODELOVANJE OBČINE Z DRUGIMI DRUŽBENO-POLITIČNIMI SKUPNOSTMI IN ORGANIZACIJAMI

264. člen

Zaradi uresničevanja svojih nalog, urejanja vprašanj skupnega pomena, izmenjave izkušenj in medsebojne pomoči sodeluje občina z SR Slovenijo in drugimi občinami ter drugimi organizacijami in skupnostmi v skladu z ustavo, tem statutom, drugimi predpisi in sklenjenimi družbenimi dogovori.

Sodelovanje občine z družbenopolitičnimi skupnostmi ter drugimi organizacijami in skupnostmi spodbujajo in uresničujejo občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične in druge organizacije ter strokovna in druga združenja v okviru svojih pristojnosti oziroma dejavnosti.

265. člen

Pri uresničevanju svojih pravic in obveznosti v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom občinska skupščina sodeluje z organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnostmi, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi organizacijami ter drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini.

266. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo s skupščino SR Slovenije in njenimi organi v zadevah, ki so skupnega pomena za občino in SR Slovenijo. Občinska skupščina in njeni organi dajejo predloge, mnenja in stališča k predlogom aktov in drugih vprašanj, ki jih obravnavajo skupščina SR Slovenije in njeni organi.

267. člen

Občina sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti ter v ta namen skupaj z njimi ustanavlja skupne organe, organizacije in službe za opravljanje zadev skupnega pomena in za zadovoljevanje skupnih potreb.

Za urejanje določenih zadev skupnega pomena lahko občina z drugimi občinami ustanovi skupni medobčinski organ samoupravljanja ali pa se združi v regionalne in druge skupnosti občine. V medobčinskem organu samoupravljanja oziroma v medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča in se dogovarjajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve skupnega pomena se določijo z dogovorom občin in v statutu skupnosti občin oziroma medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo skupščine združenih občin.

268. člen

Zaradi utrjevanja bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, negovanja vrednot socialistične revolucije, razvijanja socialistične samoupravne družbe in zaradi potrebe po razvijanju medsebojnega sodelovanja na družbenopolitičnem, gospodarskem, kulturnem in drugih področjih družbenega življenja, občina sprejema listino o pobratenju ali listino o prijateljstvu in sodelovanju z drugimi občinami v socialistični federativni republiki Jugoslaviji.

Listino o pobratenju in listino o prijateljstvu in sodelovanju sprejme v imenu občine občinska skupščina.

Z listino iz prejšnjega odstavka določita občini tudi program in način medsebojnega sodelovanja.

269. člen

Za sodelovanje z občinami, mesti in organizacijami v tujini lahko organi in organizacije v občini Krško sprejmejo listino o prijateljstvu in sodelovanju ter dogovorijo program in način sodelovanja, upoštevajoč splošna stališča in smernice za takšno sodelovanje.

TRETJI DEL

XV. SPREMEMBA STATUTA

270. člen

Pobudo za spremembo statuta lahko dajo: občinska skupščina, njen zbor ali izvršni svet, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije ter druge samoupravne organizacije in skupnosti.

271. člen

O pobudi, da se začne postopek za spremembo statuta, razpravlja izvršni svet in jo s svojim stališčem predloži občinski skupščini.

O uvedbi postopka za spremembo statuta občine odloča občinska skupščina na seji vseh zborov in v ta namen imenuje posebno komisijo.

272. člen

Na podlagi sprejetega sklepa o uvedbi postopka za spremembo statuta pripravi komisija občinske skupščine osnutek sprememb statuta in ga predloži občinski skupščini. Osnutek sprememb statuta da občinska skupščina v javno razpravo.

Po končani javni razpravi poda komisija občinski skupščini predlog sprememb statuta.

Sprememba statuta je sprejeta, če zanjo glasujeta dve tretjini delegatov vsakega zbora občinske skupščine.

273. člen

Posamezne določbe statuta se zaradi uresničevanja statuta lahko razčlenijo ali dopolnijo tudi s statutarnim odlokom in ima enakó veljavo kot statut.

XVI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

274. člen

Določbe tega statuta, ki se nanašajo na sestavo in organizacijo občinske skupščine, se uporabljajo od konstituiranja skupščine, izvoljene na splošnih volitvah delegacij v letu 1982.

275. člen

Določila tega statuta, ki se nanašajo na izvolitev in trajanje mandatne dobe voljenih in imenovanih funkcionarjev občinske skupščine in njenih organov, se uporabljajo od dneva, ko se prvič sestane skupščina po splošnih volitvah delegacij v letu 1982.

Pri uporabi določb tega statuta, ki se nanašajo na omejitve ponovne izvolitve oziroma imenovanja voljenih in imenovanih funkcionarjev občinske skupščine in njenih organov, se šteje celoten čas opravljanja iste funkcije neposredno pred uveljavitvijo tega statuta.

Določbe o omejitvi ponovne izvolitve oziroma imenovanja ne veljajo v primeru, če je izvoljen oziroma imenovani funkcionar opravljal isto funkcijo manj kot polovico mandatne dobe.

276. člen

Odloki in drugi splošni akti občinske skupščine morajo biti usklajeni s tem statutom najkasneje do 31. decembra 1982.

277. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati Statut občine Krško, objavljen v Skupščinskem Dolenjskem listu št. 20-207/78, spremembe in dopolnitve Statuta občine Krško, objavljene v SDL št. 20-186/81 in statutarni odlok o spremembi 113. člena Statuta občine Krško, objavljen v SDL št. 3-22/82.

278. člen

Ta statut začne veljati osmi dan po objavi v Skupščinskem Dolenjskem listu.

Številka: 1-001-1/82

Datum: 30/3-1982

Predsednik
skupščine občine Krško
SILVO GORENC, l. r.

Občina Novo mesto

126.

Na podlagi 2. člena odloka o pripravi in sprejetju sprememb in dopolnitev družbenega plana občine Novo mesto za obdobje 1981-85 (Skupščinski Dolenjski list št. 6/82) in 213. člena Statuta občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 5/79) je Skupščina občine Novo mesto na sejah družbenopolitičnega zbora dne 26. aprila 1982, zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 28. aprila 1982 sprejela

stališča

za spremembo in dopolnjevanje planskih aktov v občini Novo mesto za obdobje 1981-1985

I. CILJI IN USMERITVE TER MATERIALNI OKVIRI RAZVOJA, ZACRTANI V DRUŽBENEM PLANU OBČINE NOVO MESTO ZA OBDOBJE 1981-1985

1. Cilji in usmeritve na področju družbenoekonomskega razvoja

1. 1. Pospeševanje izvozno usmerjene proizvodnje:

- v letu 1985 doseči izvoz 40 odst. celotne industrijske proizvodnje;
- povečati izvoz gradbenih storitev;
- razvijati naravna zdravilišča in to s ciljem, da se poveča neblagovni turistični izvoz.

1. 2. Proizvodnja hrane:

- povečati primarno proizvodnjo hrane v družbenem in zasebnem sektorju;
- s hidromelioracijami pridobiti 475 ha zemljišč;
- s pospeševanjem kmetijske proizvodnje in uveljavljanjem kooperacijskih odnosov doseči presežke proizvodnje pri mleku, govedu in krompirju.

1. 3. Stabilizacijska politika:

- boljša izkoriščenost obstoječih proizvodnih zmogljivosti;
- racionalna poraba dela in sredstev;
- varčevanje;
- omejevanje skupne in splošne porabe;
- izgradnjo stanovanj, prometne in komunalne infrastrukture uskladi s potrebami in možnostmi občanov in gospodarstva.

1. 4. Prestrukturiranje gospodarstva:

- upočasnitev razvoja dejavnosti, ki niso prednostne in izvozno usmerjene;
- pospeševanje razvoja tehnološko intenzivnih in izvozno naravnih proizvodov.

2. Cilji in usmeritve na področju socialnega razvoja

- Postopno zmanjševanje razlik med mestom in podeželjem, s pospeševanjem razvoja Suhe krajine in krajevnih skupnosti, ki smo jih opredelili kot manj razvite.
- Izboljšanje družbenega standarda prebivalcev, ta naj ima prednost pred osebnim standardom.

3. Cilji in usmeritve na področju urejanja prostora

- Pravočasno pripravljane urbane in zazidalne dokumentacije.
- Varovanje kmetijskih zemljišč, primernih za intenzivno kmetijstvo.
- Razvijanje naselij v okviru njihove planirane vloge v omrežju naselij.

4. Uresničevanje in krepitev samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v občini

5. Materialni okvirji razvoja

Načrtovali smo, da bo družbeni proizvod rasel v obdobju 1981-1985 s povprečno 5-odst. letno stopnjo rasti. K rasti družbenega proizvoda bi prispevala 2,5-odstotna letna rast zaposlenih 50 odstotkov, izboljšana produktivnost dela pa prav tako 50 odstotkov.

Sredstva za skupno porabo naj bi se oblikovala tako, da bi bila njihova rast 10 odstotkov počasnejša od rasti družbenega proizvoda.

Sredstva za osebne dohodke naj bi rasla 10 odstotkov počasneje od rasti dohodka.

Sredstva za skupno porabo bi lahko rasla prav tako 10 odstotkov počasneje od rasti dohodka.

II. URESNIČEVANJE CILJEV IN USMERITEV DRUŽBENO-EKONOMSKEGA RAZVOJA V LETU 1981

Iz informacije o uresničevanju resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine Novo mesto v letu 1981 je razvidno, da na nekaterih ključnih področjih nismo uresničili zastavljenih ciljev in usmeritev.

1. Zunanjetrgovinska menjava

Novomeška industrija je leta 1981 izvozila blaga in storitev v višini 5066.3 mio dinarjev, kar je za 10,3 odstotkov več kot leta 1980.

Izvoz na konvertibilno področje je znašal 3649.7 mio dinarjev ali 72 odstotkov vsega izvoza. Industrijske organizacije so prodale na tujih trgih dobro tretjino celotne proizvodnje (IMV 49 odst. Krka 39. Novoles 36).

Izvoz ostalega gospodarstva je znašal 193 mio dinarjev. Zastavljen plan izvoza je bil dosežen 91-odstotno.

Naše gospodarstvo je velik uvoznik repromateriala. Zaradi neizpol-

nitve plana izvoza in zaradi restrikcij pri uvozu je znašal uvoz v letu 1981 le 3.835.6 mio din ali 76 odstotkov od planiranega, s čimer je bila dosežena 136-odstotna stopnja pokritja uvoza z izvozom.

Poseben problem predstavlja zastojanje priliva deviznih plačil od izvoza IMV, ki prodaja prikolice na tujih trgih na kredit in povečuje obseg te prodaje. Uvozne pravice se namreč pridobijo na osnovi priliva sredstev.

2. Proizvodnja hrane

V prvem letu srednjeročnega planskega obdobja nismo dosegli z resolucijo predvidenih ciljev pri povečanju obsega kmetijske proizvodnje. Proizvodnja mleka se je v primerjavi s predhodnim letom celo zmanjšala.

Zaradi večje angažiranosti in načrtnosti pri pripravah na jesensko in spomladansko setev lahko v letošnjem letu pričakujemo večjo proizvodnjo in večjo tržnost poljščin.

Priprava za pridobivanje novih kvalitativnih kmetijskih zemljišč s hidromelioracijami ne poteka v skladu s planom in se zaradi premajhne zainteresiranosti lastnikov zemljišč še ne uresničuje.

3. Stabilizacijska politika

Večina organizacij združenega dela je pripravila svoje stabilizacijske programe in ukrepe za uresničevanje teh programov.

Na določenih področjih zaznamujemo napredek, na primer:

- zmanjšuje se zaposlovanje na neproduktivnih delovnih mestih;
- zaznavno je varčevanje z energijo, energetskimi surovinami in repromateriali;
- omejena je rast skupne in splošne porabe (25 odst. zaostajanje za rastjo dohodka);
- omejena je rast osebnih dohodkov.

Ugotoviti moramo, da so rezultati, doseženi pri omejevanju vseh vrst porabe in pri substituciji uvoženih repromaterialov z domačimi, v veliki meri posledica zunanjih faktorjev in tržnih razmer, manj pa naporov znotraj združenega dela.

4. Prestrukturiranje gospodarstva

Prestrukturiranje gospodarstva je daljši proces in se bodo rezultati pokazali šele po daljšem časovnem presledku. Kriteriji za investicijska vlaganja v prednostne programe, ki so bili izoblikovani leta 1981, bodo pripomogli k načrtnemu usmerjanju investicijskih sredstev v prednostne investicije.

5. Pospeševanje razvoja Suhe krajine in manj razvitih krajevnih skupnosti

Poleg Suhe krajine, ki je v republiškem merilu opredeljena kot manj razvito območje, smo v srednjeročnih planskih aktih opredelili tudi manj razvite krajevne skupnosti v naši občini.

Pospeševanje razvoja Suhe krajine in manj razvitih krajevnih skupnosti se odraža predvsem v pomoči komunalne skupnosti in urejanju komunalne infrastrukture. V Suhi krajini

sodelujejo pri izgradnji suhokranjskega vodovoda, izgradnji cest in drugih akcijah tudi mladinske delovne brigade.

6. Družbene dejavnosti

Na področju družbenih dejavnosti se v glavnem uresničujejo zastavljeni programi (z izjemo investicijskih). Spričo prednosti, ki smo jo dali razvoju usmerjenega izobraževanja, so bila pretežna sredstva, namenjena za investicije v letu 1981, usmerjena v dograditev centra usmerjenega izobraževanja.

Omcjevanje dovoljene porabe (25-odstotno zaostajanje za rastjo dohodka), velik porast materialnih stroškov v letu 1981 in počasnejša rast dohodka v občini od planirane ni dovoljevala valorizacije programov interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v celoti, kar povzroča težave pri uresničevanju svobodne menjave dela predvsem na področju zdravstva.

Tako izkazujejo izvajalci na področju zdravstva po zaključnem računu za leto 1981 izgubo, pa tudi občinska zdravstvena skupnost izkazuje nekritične odhodke v višini 16,7 mio dinarjev.

7. Urejanje prostora

Prostorska komponenta družbenega plana občine Novo mesto za obdobje 1981 - 1985 ni bila zadovoljivo obdelana. V srednjeročnem družbenem planu in v resoluciji za leto 1981 smo predvideli precej nalag za pripravo urbanistične in zazidalne dokumentacije, ki naj bi omogočile predvideni obseg stanovanjske izgradnje ter pripravo in komunalno opremljanje zemljišč za izvajanje investicij. Priprava teh dokumentov je počasnejša, kot smo načrtovali, kar povzroča zaostajanje pri pripravi in komunalnem urejanju zemljišč ter otežuje uresničevanje zastavljenih ciljev predvsem pri usmerjeni gradnji zasebnih stanovanjskih hiš.

8. Gradnja stanovanj

Leta 1981 smo v občini zgradili 210 družbenih stanovanj in 256 zasebnih stanovanjskih hiš. Močno se je zmanjšalo število družbenih stanovanj v gradnji, kar bo imelo za posledico, da bo število vseljivih stanovanj v letih 1982 in 1983 znatno manjše od načrtovanih.

9. Komunalna dejavnost

Možnost za izvajanje programa komunalne skupnosti so bile v letu 1981 močno omejene zaradi ukrepov, ki so omejili vlaganja družbenih sredstev v komunalno infrastrukturo: odpadla je možnost najemanja bančnih kreditov, beležimo pa tudi izpad dotoka sredstev, ki smo jih z dogovorom o temeljnih družbenega plana občine predvideli iz čistega dohodka za izgradnjo objektov komunalne infrastrukture. Odpadla je tudi vrsta v srednjeročnem planu načrtovanih nalog na področju prometne infrastrukture in pri izgradnji vodovodov. Dela so normalno potekala pri izgradnji kanalizacijskih sistemov in čistilnih naprav. Dokončana je bila izgradnja deponije odpadkov v Leskovcu.

10. Investicije

V letu 1981 so znašala plačila za investicije 2.438 mio dinarjev, kar je za 5 odstotkov manj kot v prehodnem letu (realno za 30 odst. manj).

Negospodarske investicije so v strukturi investicij predstavljale 29 odstotkov.

Povečal se je delež lastnih sredstev v strukturi virov in je znašal 53 odstotkov (leta 1980 pa 40 odstotkov).

11. Družbeni proizvod in dohodek

Ocenjujemo, da je družbeni proizvod leta 1981 realno porasel v primerjavi s predhodnim letom za 0,7 odstotkov, kar je znatno manj, kot smo načrtovali. V enakem odstotku je bila dosežena tudi realna rast dohodka.

12. Zaposlovanje

V letu 1981 se je povečalo število zaposlenih v občini za 265 delavcev (ali za 1,1 odst.), od tega v gospodarstvu za 261 delavcev.

Dejansko število delavcev, ki so se na novo zaposlili, je znatno večje, saj ocenjujemo, da se za nadomestitve zaposli letno okoli 420 delavcev.

Letni kontingent razpoložljive delovne sile je blizu 950 delavcev, kar pomeni, da se ob sedanji stopnji zaposlovanja povečuje število nezaposlenih delavcev.

Čeprav se je zaposlovanje umirilo, ni v skladu z načrtovano rastjo produktivnosti dela.

III. SPREMENJENI POGOJI GOSPODARJENJA, KI NAREKUJEJO DOPOLNITEV PLANSKIH AKTOV S PREDLOGI ZA DOPOLNITEV

1. Cilji in usmeritve

Analiza uresničevanja ciljev in usmeritev družbenoekonomskega razvoja v letu 1981 in resolucijska predvidevanja za leto 1982 kažejo, da so cilji in usmeritve v družbenem planu občine Novo mesto za obdobje 1981 - 1985 pravilno začrtani in ne zahtevajo bistvenih dopolnitev. Ker pa ne bomo dosegli začrtane rasti dohodka in družbenega proizvoda, bomo v tem planskem obdobju lahko uresničili in materializirali le del nalog, ki smo si jih zadali.

Med cilje in usmeritve družbenega plana občine Novo mesto za obdobje 1981 - 1985 moramo vnesti tudi nalogo sanacije Industrije motornih vozil Novo mesto.

2. Rast družbenega proizvoda

Družbeni plan občine Novo mesto za obdobje 1981 - 1985 predvideva 5-odstotno letno rast družbenega proizvoda. Ocenjujemo, da smo leta 1981 dosegli 0,7-odstotno realno rast, za leto 1982 pa smo v resoluciji predvideli 1,7-odstotno rast družbenega proizvoda.

Pričakujemo, da se bo v letih od 1983 do 1985 družbeni proizvod v občini povečal:

- z aktiviranjem dokončnih investicij v tovarni zdravil Krka (program 64 in steklena vlakna);
- z boljšim izkoriščanjem proizvodnih zmogljivosti;
- s tehnološkimi izboljšavami, ki bodo vplivale na obseg proizvodnje in zmanjševanje stroškov poslovanja.

V tem planskem obdobju Industrija motornih vozil ne bo znatneje prispevala k rasti družbenega proizvoda, kot smo pričakovali glede na znatna vlaganja v povečanje proizvodnih zmogljivosti.

Ob postopni normalizaciji pogojev za proizvodnjo je možno v letih 1981 - 1985 računati s povečanjem družbenega proizvoda za 2,5 odstotno poprečno na leto (stopnja rasti DP je bila v SRS predvidena 3,5 odstotna, z rebalansom se zmanjšuje na 2,5 odstotkov).

Da bi dosegli 2,5 odstotno poprečno rast družbenega proizvoda v občini, bomo morali v naslednjih letih dosegati naslednje stopnje rasti:

realizirano 1981	0,7 odstotkov
plan 1982	1,7 odstotkov
1983	2,3 odstotkov
1984	2,8 odstotkov
1985	3,4 odstotkov

3. Zaposlovanje

Počasnejša rast družbenega proizvoda pogojuje tudi počasnejše zaposlovanje, kot smo predvidevali, saj ne moremo rušiti razvojne usmeritve, da je 50 odstotno povečane rasti družbenega proizvoda treba doseči z boljšo produktivnostjo dela.

Iz bilance kadrov se vidi, da razpolagamo letno z 950 delavci iz letnega kontingenta. Nižja stopnja zaposlovanja pa bo omogočila poprečno letnozaposlitev 790 delav-

Poprečna letna stopnja rasti zaposlenih po rebalansu srednjeročnega plana je 1,3 odst. V naslednjih letih bi se število zaposlenih v občini lahko povečalo:

realizirano 1980	1,1 odst.
plan 1982	1,1 odst.
1983	1,3 odst.
1984	1,5 odst.
1985	1,7 odst.

Ugotoviti moramo, da so sedanje zaposlitve zahteve združenega dela v neskladju z razpoložljivo strukturo kadrov, zato beležimo priliv nekvalificiranih delavcev z drugih območij. Pri planiranju zaposlovanja je zato potrebno doseči večjo stopnjo usklajenosti med zahtevami združenega dela in razpoložljivimi kadri. Zmanjšati bo potrebno zaposlovanje delavcev za določen čas in zaposlovanje nedeficitiranih kadrov z drugih območij.

4. Zunanjetrgovinska menjava

Čeprav je v nekaterih organizacijah združenega dela dosežena visoka stopnja izvoza, bo povečanje izvoza tudi v naslednjih letih osnovna naloga vseh organizacij, saj jih v to silijo velika uvozna odvisnost in zahteve po devizni participaciji ob nakupu domačega reprovodnega materiala.

V izvozu prizadevanja se bodo morale vključiti tudi tiste organizacije, ki sedaj ne izvažajo, oz. je delež njihovega izvoza majhen.

Za izboljšanje plačilne bilance z inozemstvom bodo tudi v bodoče potrebni napor, da se najdejo substituti za uvožene reprovodnega materiala.

5. Družbene dejavnosti

Sredstva za zadovoljevanje potreb v družbenih dejavnostih bodo znatno manjše, kot smo načrtovali z družbenim planom občine. Omejevanje skupne porabe v letih 1981 in 1982 ima za posledico, da se že leta 1982 del sredstev, ko so bila prvotno predvidena za investicije, porablja za izvajanje zagotovljenih programov.

Z manjšimi sredstvi v letu 1982 in v naslednjih letih ne bomo mogli v okviru dovoljene porabe razrešiti financiranja izvajalcev na področju zdravstva. Potrebni bodo napor uporabnikov in izvajalcev, da obdržimo doseženo raven zdravstvenega varstva in storitev.

Uporabniki morajo zmanjšati bolniški stalež, zmanjšati moramo tudi odhajanje na zdravljenje v zdravstvene ustanove izven regije. Izvajalci morajo uresničiti sprejete stabilizacijske programe.

Če ugotovimo, da zmanjšan obseg dovoljene porabe sredstev družbenih dejavnosti zaradi rebalansa srednjeročnega plana ne omogoča saniranja položaja zdravstvenega varstva v občini le s prestrukturiranjem znotraj skupne porabe in ukrepi znotraj izvajalcev zdravstvenega varstva, bomo začeli s postopkom za povečanje prispevne stopnje.

Doseči moramo, da bo položaj izvajalcev v sferi družbenih dejavnosti v čim večji meri izenačen.

V program SIS družbenih dejavnosti ni mogoče vključevati novih nalog in programov, ki bi imeli za posledico finančne obveznosti.

V okviru usklajenega načrtovanja je potrebno zagotoviti sredstva za odplačilo anuitetnih obveznosti od najetih kreditov in programirati le tista vlaganja, ki so neodložljiva.

6. Stanovanjsko in komunalno gospodarstvo

Manjši obseg sredstev, namenjenih za stanovanjsko gradnjo, slabši pogoji kreditiranja stanovanjske gradnje s strani bank in velik porast cen komunalnega opremljanja in gradnje stanovanj terjajo dopolnitev planskih aktov stavbno-zemljiške in stanovanjske skupnosti.

Zmanjšanje planiranih sredstev za vlaganja v komunalno in cestno infrastrukturo (prispevek iz čistega dohodka), izločanje teh sredstev po zaključnih računih organizacij združenega dela in omejitve bančnih kreditov terjajo dopolnitev planskih aktov komunalne skupnosti.

Ob dopolnitvah planskih aktov stanovanjske skupnosti je potrebno preveriti postavljeno razmerje med gradnjo družbenih stanovanj in zasebnih stanovanjskih hiš. Plan izgradnje stanovanj je potrebno v večji meri uskladiti s plani v združenem delu.

Ker se bo predvidoma zmanjšal v srednjeročnem planu predvideni obseg stanovanjske gradnje in menjalo razmerje med gradnjo družbenih stanovanj in zasebnih stanovanjskih hiš, je potrebno program priprave urbanistične in zazidalne dokumentacije preveriti z vidika prioritete in ga uskladiti s skupnostjo za urejanje stavbnih zemljišč.

Nadaljuje naj se z izgradnjo ključnih komunalnih objektov, kot so izgradnja kanalizacijskega sistema in čistilnih naprav ter gradnja pokopališča v Novem mestu, vendar počasneje, kot je bilo to prvotno predvideno.

V planu komunalne skupnosti je potrebno zagotoviti sredstva za vzdrževanje obstoječih komunalnih objektov in naprav.

Ob rebalansu srednjeročnega plana komunalne skupnosti naj se ne menjajo sistem in sredstva za pospeševanje razvoja Suhe krajine in manj razvitih krajevnih skupnosti.

IV. Ta stališča naj se objavijo v Skupščinskem Dolenjskem listu in veljajo takoj.

Organizacije združenega dela in drugi nosilci planiranja v občini so jih dolžni upoštevati pri spreminjanju in dopolnjevanju srednjeročnih planskih aktov, skupaj s stališči za spremembo in dopolnjevanje planskih aktov v SR Sloveniji za obdobje 1981-85, ki jih je sprejela Skupščina SR Slovenije na sejah zborov 31. marca 1982 in so objavljena v Uradnem listu SRS št. 12/82.

Številka: 30-03/80
Datum: 28. 4. 1982

Predsednik
občinske skupščine
Novo mesto
UROŠ DULAR, l. r.

127.

Na podlagi 5. člena samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne Komunalne skupnosti občine Novo mesto, je skupščina komunalne skupnosti na seji dne 5. 5. 1982 sprejela naslednji

STATUTARNI SKLEP

o oblikovanju, nalogah in pristojnostih skupščine, zborov in

ostalih organov skupščine komunalne skupnosti občine Novo mesto

1. člen

Samoupravno komunalno skupnost upravlja delegatska skupščina. Skupščina je sestavljena iz:

- zbor delegatov uporabnikov,
- zbor delegatov izvajalcev.

2. člen

Zbor uporabnikov sestavljajo delegati uporabnikov in šteje 64 delegatskih mest.

Zbor izvajalcev sestavljajo delegati izvajalcev in šteje 17 delegatskih mest.

3. člen

Od skupnega števila delegatskih mest v zboru uporabnikov skupščine komunalne skupnosti delegirajo skupščine krajevnih skupnosti vsaka po enega (1) delegata, to je skupaj 32 delegatov.

Temeljne organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije ter skupnosti kot tudi delovni ljudje, ki opravljajo z osebnim delom in lastnimi delovnimi sredstvi gospodarsko in negospodarsko dejavnost oz. poklic umetniške ali kulturne narave, delegirajo 32 delegatov.

V zbor izvajalcev delegirajo delavski sveti temeljnih organizacij združenega dela, ki opravljajo dela s področja komunalne dejavnosti 17 delegatov.

O številu delegatskih mest in oblikovanju konference delegacij oziroma skupnih delegacij sprejme skupščina komunalne skupnosti poseben sklep.

4. člen

Funkcijo delegacij za delegiranje delegatov v skupščino komunalne skupnosti opravlja delavski svet, skupščina krajevnih skupnosti ali kateri drug ustrezen organ upravljanja temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti.

5. člen

Mandatna doba skupščine komunalne skupnosti traja 4 (štiri) leta.

6. člen

Skupščina komunalne skupnosti dela in odloča na sejah. Skupščina veljavno sklepa, če je na seji več kot polovica vseh delegatov vsakega zbora.

7. člen

Sejo komunalne skupščine sklicuje in vodi predsednik, v njegovi odsotnosti ali zadržanosti pa podpredsednik skupščine.

Seje zborov vodita predsednika oz. podpredsednika zborov. Predsednika in podpredsednika skupščine komunalne skupnosti volita oba zbora na skupni seji.

Predsednik in podpredsednik se izvolita za dobo 2 (dveh) let.

Ista oseba je lahko ponovno izvoljena za predsednika ali podpredsednika skupščine še za eno mandatno dobo. Analogno se uporablja to določilo tudi za predsednika in podpredsednika zbora uporabnikov oziroma izvajalcev.

8. člen

O zadevah oziroma nalogah iz pristojnosti skupščine komunalne

skupnosti oba zbora enakopravno razpravljata in odločata o:

- pogojih, obsegu in kvaliteti ter načinu upravljanja komunalne dejavnosti;
- dolgoročnih in srednjeročnih planih razvoja kot tudi o letnih planih komunalne dejavnosti;
- pravicah in obveznostih ter odgovornostih komunalne organizacije za opravljanje dejavnosti;
- združevanje sredstev za opravljanje in razvoj komunalne dejavnosti;
- uresničevanju planov in programov dejavnosti ter izgradnji komunalnih objektov in naprav komunalne dejavnosti;
- pogojih za pridobitev pravice uporabnika za uporabo komunalnih objektov in naprav komunalne dejavnosti;
- ocenah storitev komunalne dejavnosti;
- o samoupravnem združevanju komunalne organizacije izvajalcev z drugimi organizacijami in asociacijami;
- osnovah in merilih za pridobivanje dohodka komunalne organizacije izvajalcev;
- imenovanju in razreševanju poslovodnega organa komunalne organizacije;
- sprejemu in dopolnitvah statuta komunalne skupnosti;
- izvolitvi predsednika in podpredsednika skupščine komunalne skupnosti;
- izvolitvi in razrešitvi članov skupnih organov komunalne skupnosti;
- imenovanju in razrešitvi organizacijskega tajnika komunalne skupnosti;
- ustanavljanju enot komunalne skupnosti
- samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med komunalno skupnostjo in delavci delovne skupnosti, ki opravljajo dela za komunalno skupnost in o drugih samoupravnih splošnih aktih komunalne skupnosti;
- povezovanju in združevanju komunalne skupnosti z drugimi;
- ukrepih za varstvo in izboljšanje bivalnega okolja;
- organiziranju in izvajanju preventivnih in drugih ukrepov za pospeševanje in zmanjšanje posledic naravnih nesreč;
- ukrepih na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite;
- modernizaciji, racionalizaciji na področju izgradnje in vzdrževanju komunalnih objektov in naprav komunalne dejavnosti;
- združitvi komunalne skupnosti v Zvezo komunalnih skupnosti Slovenije;
- postopkih na sejah in sprejemanju sklepov in samoupravnih splošnih aktov;
- zaključnih računih komunalne skupnosti;
- vseh drugih zadevah s področja komunalne skupnosti, v kolikor zadeve niso prenešene v upravljanje in odločanje skupnim kolektivnim organom.

9. člen

Zbor uporabnikov samostojno obravnava in odloča zlasti o naslednjih zadevah:

- o združevanju sredstev uporabnikov za izgradnjo komunalnih objektov in naprav;
- o samoupravnih splošnih aktih, ki urejajo samoupravne in materialne odnose med uporabniki;
- voli predsednika in podpredsednika zbora;
- o predlogih aktov in sklepih, ki se posredujejo skupščini v sprejem.

10. člen

Zbor izvajalcev samostojno obravnava in odloča o naslednjih zadevah:

- voli predsednika in podpredsednika zbora;
- o aktih in sklepih, ki se predlagajo skupščini v sprejem;
- o pogojih za priključitev uporabnikov na komunalne naprave ali objekte.

11. člen

Sklep o zadevi s pristojnosti zbora je sprejet, če ga posamezni zbor sprejme z večino glasov vseh delegatov zbora.

12. člen

Zaradi zagotavljanja enotnosti kolektivnega dela skupnega in enakopravnega odločanja, odgovornega postopanja ter obnašanja uporabnikov in izvajalcev pri uresničevanju pravic, obveznosti in odgovornosti ima skupščina samoupravne komunalne skupnosti predsedstvo, kot koordinativno telo za usklajevanje svojega dela.

Predsedstvo skupščine komunalne skupnosti kot metode dela sestavljajo po položajih:

- predsednik in podpredsednik skupščine;
 - predsednik zbora uporabnikov;
 - predsednik zbora izvajalcev;
 - predsednik odbora za dejavnost individualne komunalne rabe;
 - predsednik odbora za dejavnost kolektivne komunalne rabe;
 - predsednik odbora za plan in finančno ekonomsko vprašanja. Skupščina komunalne skupnosti po potrebi lahko imenuje v to telo še druge člane izmed delegatov skupščine.
- Koordinacijsko telo vodi predsednik oz. podpredsednik skupščine.

13. člen

Predsednik skupščine komunalne skupnosti je za svoje delo odgovoren skupščini.

Predsednik komunalne skupščine ima naslednje pristojnosti:

- da zastopa in predstavlja komunalno skupnost;
- da sklicuje in vodi seje skupščine;
- da podpisuje akte in sklepe skupščine;
- skrbi za izvrševanje sklepov skupščine;
- sklicuje in vodi koordinacijsko telo;
- opravlja še druge naloge s pristojnosti skupščine in dodatke, ki mu jih zaupa skupščina;

V odsotnosti predsednika ga nadomešča v vseh zadevah podpredsednik komunalne skupščine.

14. člen

Skupščina komunalne skupnosti ima za izvajanje nalog naslednje skupne kolektivne organe:

- odbor za dejavnost individualne komunalne rabe;

- odbor za dejavnost kolektivne komunalne rabe;
- odbor za plan in finančno ekonomsko vprašanja;
- odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito.

15. člen

Odbor za dejavnost individualne komunalne rabe šteje 7 članov s tem, da izvoli v odbor zbor uporabnikov članov in zbor izvajalcev 2 člana.

Obenem, ko skupščina izvoli člane odbora, izvoli tudi predsednika in podpredsednika odbora s tem, da je predsednik odbora iz vrst uporabnikov in podpredsednik odbora iz vrst izvajalcev.

Mandat članov odbora je 2 (dve) leti s tem, da se lahko izvolijo za še eno mandatno dobo.

Pristojnosti odbora dejavnost individualne komunalne rabe so predvsem:

- izvaja politiko, sklepe in odločitve skupščine komunalne skupnosti;
- pripravlja osnutke in predloge splošnih aktov in sklepov in svoje pristojnosti;
- pripravlja osnutke in predloge letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planov;
- daje smernice za delo strokovni službi;
- pripravlja pogoje za priključitev na vodovodno in kanalizacijsko omrežje;
- pripravlja pogoje in način opravljanja posameznih storitev ter pravic in obveznosti komunalne organizacije v zvezi z opravljanjem storitev s področja individualne rabe;
- sodeluje pri pripravi meril za oblikovanje cen za posamezne komunalne storitve;
- imenuje komisijo za oddajo investicijskih del;
- skrbi za realizacijo sprejetih planov;
- opravlja še druge naloge s svojega področja in naloge, ki mu jih določi skupščina.

16. člen

Odbor za dejavnost kolektivne komunalne rabe šteje 7 (sedem) članov s tem, da se izvoli v odbor iz zbora uporabnikov 5 (pet) in iz zbora izvajalcev 2 (dva) člana.

Obenem, ko skupščina izvoli člane odbora, izvoli tudi predsednika in podpredsednika odbora s tem, da je predsednik odbora iz vrst uporabnikov in podpredsednik odbora iz vrst izvajalcev.

Mandat članov odbora je 2 (dve) leti s tem, da se lahko izvolijo še za eno mandatno dobo.

Pristojnosti odbora za dejavnost kolektivne komunalne rabe so predvsem:

- izvaja politiko, sklepe in odločitve skupščine komunalne skupnosti;
- obravnava osnutke in predloge splošnih aktov s področja kolektivne komunalne rabe;
- pripravlja osnutke in predloge letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planov ter vodi skrb o njihovi razpravi;
- odloča o oddaji del in spremlja njihovo izvajanje;
- daje smernice za delo strokovni službi;

- pripravlja pogoje in način opravljanja posameznih storitev ter pravic in obveznosti komunalne organizacije v zvezi z opravljanjem teh storitev;
- določa kriterije in merila za prednostno zadovoljevanje potreb po komunalnih storitvah;
- sodeluje pri oblikovanju poročil o gospodarjenju komunalnimi objekti in napravami;
- skrbi za realizacijo sprejetih planov;
- opravlja še druge naloge s področja kolektivne komunalne rabe in druga dela ter naloge po odločitvi skupščine komunalne skupnosti.

17. člen

Odbor za plan in finančno ekonomsko vprašanja šteje 5 (pet) članov s tem, da se v odbor izvoli iz zbora uporabnikov 3 (tri) in iz zbora izvajalcev 2 (dva) člana.

Obenem, ko skupščina izvoli člane odbora, izvoli tudi predsednika in podpredsednika odbora s tem, da je predsednik odbora iz vrst uporabnikov in podpredsednik odbora iz vrst izvajalcev.

Mandat članov odbora je 2 (dve) leti s tem, da se lahko izvolijo še za eno mandatno dobo.

Pristojnosti odbora za plan in finančno ekonomsko vprašanja so predvsem:

- da izvaja politiko, sklepe in odločitve skupščine komunalne skupnosti;
- da pripravlja osnutke in predloge finančnih načrtov skupnosti;
- obravnava predloge zaključnih računov skupnosti;
- da sprejema investicijske programe;
- da daje smernice za delo strokovne službe;
- da pripravlja osnutke in predloge letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planov skupnosti;
- da sodeluje pri pripravi meril za oblikovanje cen in povračil za opravljanje posameznih storitev;
- da skrbi za zbiranje sredstev za opravljanje in razvoj komunalnih dejavnosti;
- da opravlja še druge naloge s svojega področja in dodatne naloge po sklepu skupščine.

18. člen

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito šteje 5 (pet) članov s tem, da so iz zbora uporabnikov izvoljeni v odbor 3 (trije) in iz zbora izvajalcev 2 (dva) člana.

Predsednik in podpredsednik odbora sta po svoji funkciji predsednik in podpredsednik skupščine komunalne skupnosti.

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito neposredno skrbi za izvajanje nalog s področja LO in DS v komunalni skupnosti, sodeluje s pristojnimi organi družbenopolitične skupnosti in krajevne skupnosti v občini, pri izvajanju nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozasčite.

19. člen

Skupni kolektivni organi morajo po potrebi, najmanj pa enkrat letno, o svojem delu poročati skupščini komunalne skupnosti.

20. člen

Odbor samoupravne družbene kontrole šteje 5 (pet) članov.

Član odbora samoupravne družbene kontrole ne more biti hkrati delegat v skupščini komunalne skupnosti ali član drugih teles skupščine komunalne skupnosti.

21. člen

Odbor samoupravne družbene kontrole izvolijo temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne organizacije in skupnosti, ki delegirajo delegate v skupščino komunalne skupnosti po predhodnem kandidacijskem postopku, ki velja za delegiranje delegatov v skupščino komunalne skupnosti.

22. člen

Pristojnosti odbora za samoupravno družbeno kontrolo so predvsem:

- da nadzira izvajanje samoupravnega sporazuma o ustanovitvi komunalne skupnosti in njenega statuta ter drugih samoupravnih aktov skupnosti;
- da nadzira izvajanje sklepov skupščine in njenih skupnih organov;
- da nadzira izvajanje letnih in drugih planov komunalne skupnosti;
- da nadzira izvajanje finančnih načrtov in programov dela;
- da nadzira uresničevanje še drugih samoupravnih pravic, dolžnosti in interesov ustanoviteljev komunalne skupnosti.

23. člen

Odbor za samoupravno družbeno kontrolo na prvi seji, ki jo skliče predsednik skupščine komunalne skupnosti, izvoli predsednika odbora.

24. člen

Skupščina komunalne skupnosti lahko poleg stalnih skupnih organov imenuje tudi občasno delovna telesa, odbore in komisije z namenom, da proučijo posamezne zadeve iz pristojnosti skupščine komunalne skupnosti.

S sklepom o imenovanju se določi tudi njegovo sestavo, naloge in mandat.

25. člen

Ta statutarni sklep prične veljati osmi (8) dan po objavi, uporablja pa se do sprejetja statuta komunalne skupnosti.

Predsednik skupščine:
JOŽE KUKEC, l. r.

128.

Delavski svet delovne organizacije „KOMUNALA“ Novo mesto, p. o. v razširjeni sestavi, z delegati uporabnikov je v smislu Zakona o komunalnih dejavnostih (Ur. list SRS št. 8/82), ter na podlagi Zakona o temeljnih sistema cen (Ur. list št. 1/80), odredbe o pošiljanju cenikov in navodila o pošiljanju cenikov občinski skupnosti za cene v potrditev (Skupščinski Dolenjski list št. 15/81 in 16/81), na seji dne 12. 4. 1982 sprejel

SKLEP

o novih cenah za vodo in kanalsčino

1. Cena za vodo iz javnih vodovodov znaša:

- za gospodinjstvo 5,60 din/m³ porabljene vode
- za družbene dejavnosti 6,50 din/m³ porabljene vode
- za gospodarstvo in obrt 7,70 din/m³ porabljene vode

2. Cena za kanalsčino znaša:

- za gospodinjstvo 4,90 din/m³ porabljene vode
- za družbene dejavnosti 5,70 din/m³ porabljene vode
- za gospodarstvo in obrt 7,60 din/m³ porabljene vode

Nove cene je dne 23. 4. 1982 potrdila tudi Skupnost za cene občine Novo mesto.

Cene veljajo od 1. 5. 1982.

Predsednik DS:
BRCAR FRANC, l. r.